

თბილისის სასულიერო აკადემიისა და
სემინარიის მისაღები
ბამოცდების პროგრამა

2023-2024

სასწავლო წლისათვის

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსის, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის, უწმინდესი და უნეტარესი ილია II-ის ლოცვა-კურთხევით, თბილისის სასულიერო აკადემია და სემინარია აცხადებს აბიტურიენტთა მიღებას 2023-2024 სასწავლო წლისათვის შემდეგ პროგრამებზე:

1. თეოლოგია (სამაგისტრო პროგრამა – აკადემია);
2. თეოლოგია (საბაკალავრო პროგრამა – სემინარია);
3. ქრისტიანული ფსიქოლოგია (საბაკალავრო პროგრამა);
4. ქრისტიანული ხელოვნებათმცოდნეობა (საბაკალავრო პროგრამა);
5. ხატწერა (საბაკალავრო პროგრამა);
6. დაზგური და მონუმენტური ხატწერის რესტავრაცია (საბაკალავრო პროგრამა);
7. საეკლესიო არქიტექტურა (ხუროთმოძღვრება) (საბაკალავრო პროგრამა).

თბილისის სასულიერო აკადემია და სემინარია მოწოდებულია მოამზადოს საქართველოს ეკლესიისა და ქართველი ერისათვის საჭირო სასულიერო და სამეცნიერო კადრები.

თბილისის აკადემიისა და სემინარიის სტუდენტი შეიძლება გახდეს ეკლესიურად მცხოვრები მართლმადიდებელი ქრისტიანი, რომელიც წარმატებით ჩააბარებს მისაღებ გამოცდებს.

**თბილისის სასულიერო აკადემიისა
და სემინარიის თეოლოგიის სპეციალობაზე
მაგისტრატურაში (აკადემიაში) შემსვლელთათვის**

(სამაგისტრო პროგრამა)

თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის მაგისტრატურაში (აკადემიაში) მისაღებ გამოცდებზე დაიშვებიან ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მქონე მამაკაცები.

სწავლის ხანგრძლივობა სამი წელია.

მისაღები გამოცდები ჩატარდება შემდეგ საგნებში:

- 1) ქართული ენა და ლიტერატურა (წერა);
- 2) წმინდა წერილი (ზეპირი);
- 3) საქართველოს ისტორია (ზეპირი);
- 4) ქრისტიანული მოძღვრების საფუძვლები (ზეპირი);
- 5) უცხო ენა (ტესტირება).

**თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის
ბაკალავრიატში შემსვლელთათვის**

(საბაკალავრო პროგრამა)

თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიაში ბაკალავრიატის საფეხურის ყველა სპეციალობაზე მისაღებ გამოცდებზე დაიშვება მხოლოდ სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი სახელმწიფო დოკუმენტის – ატესტატის – მფლობელი ან მასთან გათანაბრებული პირი, რომელიც აკმაყოფილებს შესაბამისი დაწესებულების მიერ დადგენილ მოთხოვნებს.

სწავლის ხანგრძლივობა ოთხი წელია.

ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე ჩაბარდება მხოლოდ ქართული ენა და ლიტერატურა, შიდა გამოცდები ჩატარდება შემდეგ საგნებში:

- 1) ქრისტიანული მოძღვრების საფუძვლები (ზეპირი);
- 2) საქართველოს ისტორია (ზეპირი);
- 3) უცხო ენა (ტესტირება).

ის აბიტურიენტები, რომლებიც სპეციალობად აირჩევენ **ხატ-წერას, დაზვური და მონუმენტური ხატწერის რესტავრაციას ან საეკლესიო არქიტექტურას (ხუროთმოძღვრებას)**, გარდა ზემოთ ჩამოთვლილი საგნებისა, დამატებით ჩააბარებენ გამოცდას **ხატვაში**.

ხატვა. მოცემულობა: თაბაშირის ორნამენტი. **მასალა:** სახატავი ფორმატის ქაღალდი, ფანქარი. **ქაღალდის ზომები:** მეოთხედი ფორმატი 43/30.

შენიშვნა: თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის ბაკალავრიატის საფეხურზე (სემინარიაში) თეოლოგიის სპეციალობაზე მისაღებ გამოცდებზე დაიშვებიან მხოლოდ მამაკაცები.

თბილისის სასულიერო აკადემიასა და სემინარიაში ნებისმიერ პროგრამაზე შემსვლელმა აბიტურიენტებმა უნდა წარმოადგინონ:

1. თხოვნა რექტორის სახელზე (დაიწერება საბუთების შეტანისას);
2. ავტობიოგრაფია (დაიწერება საბუთების შეტანისას);
3. განათლების მოწმობის დედანი და ნოტარიულურად დამოწმებული ასლი;
4. ფოტოსურათი 3X4 (4 ცალი) ელექტრონული ვერსიით;
5. მოძღვრის დახასიათება-რეკომენდაცია (მოძღვრის მისამართისა და ტელეფონის მითითებით), დამოწმებული შესაბამისი ეკლესიის ბეჭდით. თბილისის სასულიერო აკადემიასა (თეოლოგია, სამაგისტრო პროგრამა) და სემინარიაში (თეოლოგია, საბაკალავრო პროგრამა) შემსვლელთათვის მოძღვრის დახასიათება ეპისკოპოსის რეზოლუციით უნდა იყოს დამოწმებული;
6. პირადობის მოწმობის დედანი და ასლი.

7. ამონაბეჭდი ვებგვერდიდან (naec.ge) ქართულ ენასა და ლიტერატურაში გამოცდის ქულისა და საგამოცდლო-საიდენტიფიკაციო კოდის მითითებით.

საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამებზე საბუთები მიიღება 2023 წლის 21 აგვისტოდან 4 სექტემბრის ჩათვლით, 10:00 საათიდან 15:00 საათამდე.

გამოცდები ჩატარდება 5 სექტემბრიდან 12 სექტემბრის ჩათვლით.

თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის მისამართი: თბილისი, სიონის ქუჩა 13/40.

დამატებითი ინფორმაციისათვის დაგვიკავშირდით;

ტელ.: 558-20-89-17

ელ. ფოსტა – sasuliero_akademia@yahoo.com
– tsas@academia.edu.ge

ვებგვერდი: www.tsas.ge

**თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის
მაგისტრატურაში (აკადემიაში) მისაღები
ბამოცდების პროგრამა და ჩატარების ფორმა
საბანში ქართული ენა და ლიტერატურა**

ქართული ენა

აბიტურიენტმა გამოცდაზე უნდა გამოავლინოს ქართული ენის საფუძვლიანი ცოდნა და მისი პრაქტიკული გამოყენების უნარი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის პროგრამის ფარგლებში.

ხმოვნები და თანხმოვნები. მარცვალი. ხმარებიდან გასული ასოები. სიტყვა, მისი პირდაპირი და გადატანითი მნიშვნელობა. ძირეული და წარმოქმნილი სიტყვები, რთული სიტყვები (კომპოზიციები). სინონიმები; ომონიმები; ანტონიმები; პარონიმები; დიალექტიზმები; არქაიზმები; ნეოლოგიზმები; ბარბარიზმები; ტავტოლოგია; კალკი.

ფორმაცვალებადი მეტყველების ნაწილები: სახელები: არსებითი, ზედსართავი, რიცხვითი და ნაცვალსახელი: რაობა, ჯგუფები, ბრუნება, საკუთარ სახელთა, რიცხვით სახელთა და ნაცვალსახელთა ბრუნების თავისებურებანი, ორი სახელის (მსახდვრელ-სახდვრულის) ერთად ბრუნება, ზმნა, სუბიექტურ და ობიექტურ პირთა ნიშნები მხოლობით და მრავლობით რიცხვში. ზმნისწინი. ზმნის დრო, ასპექტი, კილო, გარდამავლობა, სერიები და მწკრივები, ქცევა, კონტაქტი, სახელზმნა – წარმოება (პრაქტიკული საკითხები).

ფორმაცვლელი მეტყველების ნაწილები: ზმნიზედა, თანდებული, კავშირი, ნაწილაკი, შორისდებული.

წინადადება. წინადადების მთავარი და არამთავარი წევრები, სინტაქსური წყვილები. სინტაქსურ ურთიერთობათა სახეები. წინადადების სახეები შინაარსისა და აგებულების მიხედვით. მარტივი, შერწყმული, რთული წინადადება და მათი სახეები. განკერძოებული სიტყვები და გამოთქმები. პირდაპირი და ირიბი ნათქვამი. მართლწერისა და სასვენ ნიშანთა ხმარების წესები.

ქართული ლიტერატურა

აბიტურიენტმა უნდა იცოდეს:

1. იაკობ ხუცესი - „შუშანიკის წამება“.
2. იოანე საბანისძე - „აბო თბილელის წამება“.
3. გიორგი მერჩულე - „გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“ (სასკოლო შემოკლებული ვარიანტი).
4. შოთა რუსთაველი - „ვეფხისტყაოსანი“.
5. სულხან-საბა ორბელიანი - „სიბრძნე სიცრუისა“: მემკვიდრის დაბადება და აღზრდა, ლეონის თავგადასავალი; იგავ-არაკები: „უგუნური მცურავი“, „უტკეხი და უძწარესი“, „მეფე და მხატვარი“, „მოდგარი მელი“, „ოთხი ყრუ“, „მთიული და კაკლის ხე“, „სოფლის მაშენებელი“, „უსამართლო შირვან-შაჰი“, „ენით დაკოდილი“, „მეფე და ავისიყვა“, „მაოხრებელი მკვდარი“, „ძუნწი და ოქრო“, „აქლემი და ვირი“, „კუ და მორიელი“, „უმეცარი დალაქი“, „ლოდის დამკორებელი“, „ვირი, კაჭკაჭი და მგელი“.
6. დავით გურამიშვილი - „დავითიანი“: „ქართველთა უფალთა მეგვარტომობის იგავი“ (ბოლო ხუთი სტროფი), „სწავლა მოსწავლეთა“, „ჯვარცმის ამბავი“, „საქონლის შეკრებისათვის“, „მოთქმა ხმითა თავ-ბოლო ერთი“, „ქართველთა და კახთაგან თავიანთ უფალთად შეორგულება“, „საწყაულის მოწყვა ღვთისაგან“, „დავით გურამიშვილის ლექთაგან დატყობა“, „ოდეს დატყობულმან უსჯულოს ქვეყანას საყვარლის სახე და სურათი ვეღარ ნახა, იმისი მოთქმა დავითისაგან“, „ოდეს დავითს ტყვეობასა შინა სციოდა და მზე ღრუბლის გამო თვალით არა ჩნდა, იმაზე თქმული“, „შველა ღვთისაგან დავითისა. ტყვეობიდან გამოსვლა სარუსეთში“, „დავით გურამიშვილისაგან საწუთროს სოფლის სამღურავი“.
7. ალექსანდრე ჭავჭავაძე - ლექსები „გოგჩა“, „ვაჰ, დრონი დრონი“, „ვაჰ, სოფელსა ამას“.
8. გრიგოლ ორბელიანი - ლექსები: „თამარ მეფის სახე ბეთანიის ეკლესიაში“, „სადამო გამოსალმებისა“, „იარალის“, „ჩემი ეპიტაფია“, „ფსალმუნი“, პოემა „სადღეგრძელო“.
9. ნიკოლოზ ბარათაშვილი - ლექსები: „არ უკიუინო, სატრფოო“, „ფიქრნი მტკვრის პირას“, „მერანი“, „რად

ჰყვედრი კაცსა“, „შემოღამება მთაწმინდაზე“, „ჩემი ღოცვა“, „სულო ბოროტო“, „ვპოვე ტაძარი“, „სული ობოლი“, პოემა „ბედი ქართლისა“.

10. ილია ჭავჭავაძე – ლექსები: „ჩემი კალამო“, „პოეტი“, „ყვარლის მოებს“, „მას აქეთ, რაკი“, „ბაზალეთის ტბა“, „ქართველის დედას“, „ჩემო კარგო ქვეყანავ“, „ღოცვა“, პოემები: „აჩრდილი“, „განდუგული“, მოთხრობები: „მგზავრის წერილები“, „გლახის ნამბობი“, „კაცია - ადამიანი?!“, „ოთარაანთ ქვრივი“, წერილი „ქართველი ერი და ღვაწლი წმინდა ნინოსი“.
11. აკაკი წერეთელი – ლექსები: „პოეტი“, „ქებათა ქება“, „აღმართ-აღმართ“, „განთიადი“, „სულიკო“, „ხატის წინ“, პოემები: „თორნიკე ერისთავი“, „გამზრდელი“, მოთხრობები: „ჩემი თავგადასავალი“, „ბაში-აჩუკი“.
12. ალექსანდრე ყაზბეგი – მოთხრობა „ხევისბერი გოჩა“.
13. ვაჟა-ფშაველა – ლექსები: „დამსეტყვე, ცაო“, „კაი ყმა“, „ჩემი ვედრება“, „რამ შემქმნა ადამიანად“, „ღამე მთაში“, „სიმღერა“ („არც რა ტანთ მცვია, არც ფხვთა...“), „კიდევაც ვნახავ გაზაფხულს“, პოემები: „ბახტრიონი“, „აღუდა ქეთელაური“, „სტუმარ-მასპინძელი“, პუბლიცისტური წერილი „კოსმოპოლიტიზმი და პატრიოტიზმი“.
14. დავით კლდიაშვილი – მოთხრობა „სამანიშვილის დედინაცვალი“.

საგამოცდო მითითებანი

აბიტურიენტმა უნდა იცოდეს საგამოცდო პროგრამაში შეტანილი ეპიკური ნაწარმოებების სიუჟეტები, ტექსტში მოცემული ინფორმაცია პერსონაჟების შესახებ (ვინაობა, პორტრეტი, ავტორისეული დახასიათება და სხვა), ტექსტში აღწერილი მოვლენების დრო და სამოქმედო გარემო.

აბიტურიენტს უნდა შეეძლოს მხატვრული ტექსტების ლექსიკის გაგება, ამასთანავე, ლირიკული ნაწარმოებების აზრობრივ და ემოციურ შინაარსში გარკვევა.

აბიტურიენტს მოეთხოვება, გამოავლინოს ნაწარმოებებში გამოკვეთილი სახეების, თხზულებათა თემისა და იდეის, მო-

ტივების, ცალკეული დიალოგის, სიტუაციის არსისა და პერსონაჟთა ქცევის მოტივაციის შესატყვისი გააზრების უნარი; აგრეთვე: დამოუკიდებელი შემოქმედებითი აზროვნება, ლოგიკურად და არგუმენტირებულად მსჯელობა და ლიტერატურული ტექსტის მონაკვეთებსა თუ სხვადასხვა მხატვრულ ნაწარმოებს შორის კავშირის დამყარების უნარი.

აბიტურიენტმა უნდა იცოდეს და სწორად იყენებდეს ლიტერატურათმცოდნეობით ტერმინებს: დრამა, ეპოსი, ლირიკა; ტრაგედია, კომედია, დრამა; აფორიზმი; ლექსი, ელეგია, სონეტი, პოემა, ლეგენდა, რომანი, მოთხრობა, ნოველა; ეპიგრაფი, პროლოგი, ეპილოგი, ფაბულა, სიუჟეტი, კომპოზიცია, ფინალი; რითმა, რიტმი; სტროფი, ტაეპი; პერსონაჟი, ლირიკული გმირი, პორტრეტი; მონოლოგი, დიალოგი, ციტატა, პერიფრაზი; თემა, იდეა; პეიზაჟი. ტროპი, ეპითეტი, მეტაფორა, შედარება, გაპიროვნება, ალეგორია, სატირა, იუმორი, ირონია, ჰიპერბოლა; მხატვრული ენა, მხატვრული სახე.

აბიტურიენტმა სათქმელი უნდა გადმოსცეს გამართული ქართული სალიტერატურო ენით.

**ბილეთის ნიშნში ქართულ ენასა და ლიტერატურაში
მაბისტრატურაში (აკადემიის)
შემსვლელთათვის**

ქართული ენა

შეცდომების გასწორება და ტესტი (40 ქულა)

ა) ქვემოთ მოცემულ ტექსტში გაასწორეთ 20 შეცდომა და ხარვეზი და ისე გადაწერეთ, რომ მასში არც ერთი სხვა ცვლილება არ შეიტანოთ:

1. ქართლი არა ერთხელ აუჯანყდა არაბებს და ამ უკანასკნელთ არა ერთი ლაშქრობების მოწყობა დაჭირდათ მის ხელახლად დასამორჩილებლათ.
2. იშვიათათ დატყდომია საქართველოს თავზე ისეთი უბედურობა როგორც 736-738 წლებში აქ არაბთა სარდალმა მურვანმა დაატრიალა.
3. მურვანი ისედაც სასტიკი გულქვა ადამიანი იყო, რისთვისაც მას ქართველებმა „ყრუ“ შეარქვეს.
4. ახლა, მას ქართველების სამაგალითოდ დასჯა წყუროდა და ასედაც მოიქცა.
5. მურვან ყრუმ უმრავლესობა ქალაქები და ციხეები დაანგრია, მათ შორის ეგრისის სამ გალაგნიანი დედაქალაქი ციხე-გოჯი.

ბ) კიდევ ერთხელ წაიკითხეთ იგივე ტექსტი და უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს (პასუხი შემოხაზეთ):

1. როგორია ტექსტის პირველი წინადადება შინაარსისა და აგებულების მიხედვით?
  - ა) თხრობითი, რთული თანწყობილი;
  - ბ) თხრობითი, რთული ქვეწყობილი;
  - გ) კავშირებითი, შერწყმული.

2. რომელი ბრუნვის ფორმაა პირველ წინადადებაში სიტყვა **უკანასკნელთ** და რა წევრია წინადადებისა?
- მოქმედებითი ბრუნვაა და განსაზღვრება;
  - მიცემითი ბრუნვაა და უბრალო დამატება;
  - მიცემითი ბრუნვაა და ირიბი დამატება.
3. მეორე წინადადებაში არის სიტყვა **ისეთი**. მეტყველების რა ნაწილია და რა წევრის ფუნქციას ასრულებს იგი?
- ხედსართავი სახელია, მართული განსაზღვრება;
  - ნაცვალსახელია, შეთანხმებული განსაზღვრება;
  - ნაცვალსახელია, მართული განსაზღვრება.
4. მეორე წინადადებაში არის სიტყვა **არაბთა**. რომელი ბრუნვის ფორმა და წინადადების რა წევრია იგი?
- მოქმედებითი ბრუნვა, უბრალო დამატება;
  - ნათესაობითი ბრუნვა, შეთანხმებული განსაზღვრება;
  - ნათესაობითი ბრუნვა, მართული განსაზღვრება.
5. მესამე წინადადებაში არის ზმნა **შეარქვეს**. რომელია სუბიექტური პირის ნიშანი და რა ფუნქცია აქვს ა თავსართს?
- სუბიექტური პირის ნიშანია ს, ა არის ზმნისწინი;
  - სუბიექტური პირის ნიშანია ეს, ა არის ზმნისწინი;
  - სუბიექტური პირის ნიშანია ეს, ა არის საარვისო ქცევის ნიშანი.
6. როგორია ტექსტის მესამე წინადადება აგებულების მიხედვით და რაზე მიუთითებს მისი მეორე კომპონენტი?
- რთული თანწყობილია, მეორე კომპონენტი მიუთითებს მიზეზზე;
  - რთული ქვეწყობილია, მეორე კომპონენტი მიუთითებს

- შედეგზე;
- გ) რთული ქვეწყობილია, მეორე კომპონენტი მიუთითებს მიზანზე.
7. მესამე წინადადებაში არის სიტყვა **გულქვა**. მეტყველების რა ნაწილია ის და წინადადების რა წევრია?
- ა) არსებითი სახელი, შედგენილი შემასმენლის სახელადი ნაწილი;
- ბ) ზედსართავი სახელი, დამატება;
- გ) ზედსართავი სახელი, განსაზღვრება.
8. მოძებნეთ ქვემდებარე და შემასმენელი მესამე წინადადების პირველ კომპონენტში – **მურვანი ისედაც სასტიკი გულქვა ადამიანი იყო**.
- ა) ქვემდებარეა **მურვანი**, შემასმენელი – **იყო**;
- ბ) ქვემდებარეა **მურვანი**, შემასმენელი – **ადამიანი იყო**;
- გ) ქვემდებარეა **ადამიანი**, შემასმენელი – **გულქვა იყო**.
9. მეოთხე წინადადებაში არის სიტყვა **სამაგალითოდ**. რა მაწარმოებელია გამოყენებული ამ სიტყვაში და წარმოქმნილ სახელთა რომელი ჯგუფისა?
- ა) სა-ოდ, წარმომავლობისა;
- ბ) სა-ო, აბსტრაქტულ სახელთა;
- გ) სა-ო, დანიშნულებისა.
10. მეხუთე წინადადებაში არის სიტყვა **დაანგრია**. ამ ზმნის მაგალითზე იმსჯელეთ ქცევის კატეგორიაზე.

ქართული ლიტერატურა

წაკითხულის გააზრება და წერითი დაგეგმვა (60 ქულა) აირჩიეთ ორი დაგეგმვიდან ერთ-ერთი:

დაგეგმვა № 1

„წმინდა აბო თბილელის წამების“ პირველ თავში იოანე საბან-ისძე აღწერს იმ მძიმე ვითარებას, რომელმაც დაისადგურა ჩვენს ქვეყანაში არაბთა ძალმომრეობის შედეგად:

„ნაშობნი ქრისტეანეთანი გარდაგულარძნეს, რომელნიმე მძლავრებით, რომელნიმე შეტყუებით, რომელნიმე სიყრმესა შინა უმეცრებით და რომელნიმე მზაკუვარებით. და სხუანი, რომელნი-ესე ვართ-და მორწმუნენი, მძლავრებასა ქუეშე დამონებულნი და ნაკლულევანებითა და სიგლახაკით შეკრულნი, ვითარცა რკინითა, ხარკსა ქუეშე მათსა გუემულნი და ქენჯნილნი, ძვრ-ძვრად ზღვეულ-ნი, შიშითა განიღვევიან და ირყევიან, ვითარცა ღერწამნი ქარისაგან ძლიერისა აღძრულნი. არამედ ქრისტცს სიყუარულითა და შიშითა, ჩუეულებისაებრ მამულისა სღვისა, ჭირთა მოთმინებითა არა განეშოვრებიან მსოლოდშობილსა ძესა ღმრთისასა“.

აღნიშნული თავის დასასრულს კი ავტორი დასძენს:

„არა ხოლო თუ ბერძენთა სარწმუნოვებად ესე ღმრთისამიერი მოიპოვეს, არამედ – ჩუენცა, შორიელთა ამათ მკუდრთა, ვითარცა წამებს უფალი და იტყვს: „მოვიდოდიან აღმოსავალით და დასავალით და ინაჯიდგმიდენ წიაღთა აბრაჰამისთა და იაკობისთა“. აჰა ესერა, ქართლისაცა მკუდრთა აქუს სარწმუნოვებად და წოდებულ არს დედად წმიდათა, რომელთამე თუთ აქა მკუდრთა და რომელთამე უცხოთა და სხუთ მოსრულთა ჩუენ შორის უამად-უამად, მოწამედ გამოჩინებითა ქრისტე იესუდს მიერ, უფლისა ჩუენისა, რომლისად არს დიდებად უკუნითი უკუნისამდე, ამჟნ“.

ა) ყურადღებით წაკითხეთ ტექსტი და სწორი პასუხი შემოხაზეთ (2-2 ქულა):

1. ავტორი ამბობს, რომ არაბთა „მძლავრების“ მიუხედავად, ქართველთა ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ ინარჩუნებს ქრისტიანობას

„ქრისტეს სიყვარულითა და შიშითა, ჩუეულებისაებრ მამულისა სლვისა“. რას გულისხმობს „ჩუეულებისაებრ მამულისა სლვაა“?

- ა) მამულის ტრადიციული ცხოვრების გზის ერთგულებას;
- ბ) რა სარწმუნოებასაც საუკუნეების გზაზე მიჰყვებოდნენ, იმის დაცვას;
- გ) ქრისტეს შიშის ხსოვნას.

2. მეორე მონაკვეთში საუბარია ბერძენთა და ქართველთა ურთიერთმიმართებაზე. რომელი ფაქტით დასტურდება ამ ურთიერთმიმართების დედააზრი?

- ა) ქართველებიც ქრისტიანები არიან;
- ბ) არა მხოლოდ ბერძენებს, ქართველებსაც ჰყავთ წმინდანები;
- გ) ქრისტიანობასთან საზიარებლად საქართველოში უცხოელებიც მოსულან.

ბ) კიდევ ერთხელ წაიკითხეთ მოცემული ტექსტი, გააანალიზეთ ეს მონაკვეთი ქვემოთ მოყვანილი მითითებების მიხედვით. მიეცით მას თხზულების სახე (40 ქულა):

- მოცემულ მონაკვეთში იოანე საბანისძე არაბთა ძალმომრეობის შედეგად დაუძღურებული საქართველოს ბნელი სურათის დახატვის ფონზე რა პერსპექტივას სახავს ჩვენი ქვეყნის ფეხზე წამოდგომისა, გადარჩენისა?

- როგორ, რა ლოგიკით გამოკვეთს ავტორი იმ უნარს, რომელიც ისტორიულად მთავარ როლს ასრულებდა ქართველი ერის გადასარჩენად? რაში დავინახოთ ამის იმედი?

- რისი თქმა სურს იოანე საბანისძეს, როცა მიუთითებს, რომ დღევანდელი საქართველო ბიზანტიის ღირსების სიმადლეზე დგას? რატომ მიაჩნია მას ჩვენი ქვეყანა წმინდანების დედად?

უპასუხეთ სხვა კითხვებსაც (4-4 ქულა):

1. გიორგი მერჩულის „წმ. გრიგოლ ხანცთელის ცხოვრება“: მოთხრობილია ზენონის თავგადასავალი. გაიხსენეთ, რატომ გადაიფიქრა ზენონმა „უკეთური კაცის“ მოკვლა? რას ნიშნავს და რასთანაა შედარებული „მონაგებთა დატყვება“?

2. შოთა რუსთველი, „ვეფხისტყაოსანი“:
ვინ იყო ხვარაზმშას მიპარვით მოკვლის ინიციატორი და რა მოტივი ჰქონდა მას ამისათვის?

3. ალ. ყაზბეგი, „ხევისბერი გოჩა“:
რამ აიძულა ონისე, ეღიარებინა, რომ ის იყო დამნაშავე მტრებისგან მოხვევთა გაუღებტაში, როდესაც მისი დანაშაულის მოწმე აღარავინ იყო?!

4. ილია ჭავჭავაძე, „მგზავრის წერილები“:
რატომ ურჩევნია ლელთ ღუნისა უწინდელი დრო აწმყოს? რაზე მიგვანიშნებს მისი სიტყვები: „ცარიალ მშვიდაბა მიწაჩიც გვეყოფის“?

დაგალება № 2

ნიკოლოზ ბარათაშვილის „ბედი ქართლისა“:

მეფე ერეკლე და მისი მსაჯული საქართველოს ბედს გულმტკივნეულად „განსამართლებდენ“.

მეფის ფიქრით:

„შენი ირაკლი ის აღარა ვარ,
პატარა კახად რომ გინახვივარ!
მარქვი, რომელს შვილს ჰხედავ ღირსეულს,
რომ ექმნას კვერთხად მამულს დარღვეულს?..“
... „აწ განთქმულია რუსთა სახელი,

ხელმწიფე უვისთ ბრძენი და ქველი,
დიდი ხანია გვაქვს ჩვენ ერთობა,
მტკიცე კავშირი, სარწმუნოება“.
... „ახლა კი დროა, სოლომონ, რომა
მშვიდობა ნახოს საქართველომა.
მან საფარს ქვეშე მხოლოდ რუსეთის
ამოიყაროს ჯაგრი სპარსეთის“.
... „ნუ დაივიწყებ მაგრამ ჩემს სიტყვას,
რომ დღეს იქნება თუ ხვალ იქნება,
ქართლსა დაიცავს რუსთ ხელმწიფება“!

მსაჯულის, სოლომონ ლიონიძის, ფიქრით კი:
„ჯერ სამაგისო რა გვემართება,
რომ განვისყიდოთ თავისუფლება?
იცი, მეფეო, რომე ივერნი
იქმნებიან რუსთ ხელთ ბედნიერნი?
სახელმწიფოსა სჯულის ერთობა
არარას არგებს, ოდეს თვისება
ერთა მის შორის სხვადასხვაობდეს.
ვინ იცის, მაშინ როგორ მოუხდეს
რუსეთის ძალი ქართლს აწინდელი:
ვით შეითვისოს რუსმა ქართველი,
ვით შეიწყნაროს რუსთ მეფობამა,
რაც მოისურვოს ქართველობამა?“...
... „განზრახვა შენი, მეფეე, მაკვირვებს!
ირაკლიმ იცის, რომე ქართველებს
არად მიაჩნით უბედურება,
თუ აქვთ თვისთ ჭერთ ქვეშ თავისუფლება!“...
... „მაგრამ ვინ იცის! იგი იქნება
უკეთ ჰფიქრობდეს, რაც გვეჭირება? –
ბევრჯერ ღვთიურსა ზრუნვასა მეფის
გონება ყმათა ვერა მიჰხვდების“!

**ა) ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი და სწორი პასუხი შემოს-
ახეთ (2-2 ქულა):**

1. როგორ გესმით ფრაზა: „რომ ექმნას კვერთხად მამულს დარ-

ღვეულს?

- ა) დასუსტებული მამულის საყრდენად იქცეს;
- ბ) დაქუცმაცებული სამშობლო გააერთიანოს;
- გ) დაუძღვრებულ მამულს ღირსეული მეფობა გაუწიოს.

2. რას გულისხმობს მსაჯული, როდესაც ბრძანებს: „სახელმწიფოსა სჯულის ერთობა არარას არგებს, ოდეს თვისება ერთა მის შორის სხვადასხვაობდეს“?

- ა) ერთა შორის ურთიერთობისთვის არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს ერთმორწმუნოებას;
- ბ) როცა ერები ზნეობრივი ცხოვრების წესით განსხვავდებიან, მხოლოდ ერთმორწმუნოება სახელმწიფოებრივ ურთიერთობას სიკეთეს ვერ მოუტანს;
- გ) თუკი ხალხთა შორის არ არის სულიერ-ეთნიკური მსგავსება, იქ სარწმუნოება ვერაფერს გახდება.

ბ) კიდევ ერთხელ წაიკითხეთ მოცემული ტექსტი პოემიდან „ბედი ქართლისა“ და გააანალიზეთ ვრცელე მეფისა და მისი მსაჯულის პოზიციები ქვემოთ მოყვანილი მითითებების მიხედვით. მიეცით მას თხზულების სახე (40 ქულა):

- იმსჯელოთ, რა არგუმენტებს ასახელებს მეფე ვრცელე თავისი არჩევანის კეთილგონივრულობის დასამოწმებლად;
- იმსჯელოთ, რამდენად დამაჯერებელია სოლომონ მსაჯულის კონტრარგუმენტაცია;
- იმსჯელოთ, გამჟღავნებულია თუ არა ავტორის დამოკიდებულება ორივე პერსონაჟის პოზიციებთან დაკავშირებით. თუ მჟღავნდება – როგორ?
- თქვენი მოსაზრება დაასაბუთეთ.

უპასუხეთ სხვა კითხვებსაც (4-4 ქულა):

1. წმინდა გიორგი მერჩულე, „წმინდა გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“: რატომ შეიკრიბნენ სასულიერო პირები ჯავახეთს და ვინ იყო კრების ინიციატორი? ვინ გადაწყვიტა სადავო საკითხი და როგორ (გაიხსენეთ კონტექსტი)?

2. სულხან-საბა ორბელიანის, „სიბრძნე-სიცრუისა“:

წიგნის დასაწყისში ავტორი გვაცნობს მეფე ფინეზს. გაიხსენეთ, რა იყო ფინეზის მთავარი სატკივარი? რა მოიმოქმედა მეფემ; ვინ და რატომ დაუწუნა მას საქციელი?

3. აკაკი წერეთელი, „ბაში-აჩუკი“:

რატომ გადაემტერა აბღუშაჰილი გლახა ბაქრაძეს და რატომ დამეგობრდნენ შემდგომ?

4. ვაჟა-ფშაველა, „სტუმარ-მასპინძელი“:

რის გამო დაუპირისპირდა თანასოფლელებს ჯოყოლა? როგორ ახსნა მან თავისი საქციელი?

რით ვიხელმძღვანელოთ

ძველი ქართული ლიტერატურა

1. ძველი ქართული ლიტერატურის ქრესტომათია (IX კლასი). შემდგენლები: მ. გიგინეიშვილი, ლ. გრიგოლაშვილი, ვ. როდონია, თბ., 2003.

2. შოთა რუსთაველი, „ვეფხისტყაოსანი“. ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა ნ. ნათაძემ, თბ., 1986.

3. ქართული მწერლობა, ტ. 1,4,7.

4. ქართული პოეზია, ტ. II-V.

5. კ. კეკელიძე, აღ. ბარამიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, თბ., 1987.

6. გ. აღიბეგაშვილი, ვ. მაღლაფერიძე, გ. მურღულია, საუბრები ქართულ ლიტერატურაზე, თბ., 1992.

ასალი ქართული ლიტერატურა

1. ქართული მწერლობა, ტ. 9, 11, 12, 16, 17.
2. ასალი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. I, თბ., 1956; 1972. ტ. II, 2010.
3. ქართული ლიტერატურა (ოთხტომეული), ტომი II, გამომცემლობა „საქართველოს მაცნე“, თბ., 2013.

ქართული ენა

1. ა. შანიძე, დ. კვაჭაძე, ქართული ენა: V, VI, VII, VIII, IX კლასის სახელმძღვანელოები.
2. ზ. ჭუმბურიძე, რ. გაბეჩავა, ქართული ენა, X კლასის სახელმძღვანელო, 1997.
3. დ. გეგუჩაძე, ქართული ენა (აბიტურიენტთა დასახმარებლად), ნაწილი I-VII, 1997-2009.

მისაღები გამოცდების პროგრამა და ჩატარების ფორმა საბანში

წმინდა წერილი

თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის მაგისტრატურაში (აკადემია) სწავლის მსურველს მოეთხოვება წმინდა წერილის წიგნთა ცოდნა (ძველი აღთქმა, ახალი აღთქმა). მას უნდა შეეძლოს ბიბლიური ტექსტის ძირითადი შინაარსის გადმოცემა გამართული სალიტერატურო ენით და საკვანძო საკითხების სოციალი განმარტება.

1. სამყაროს შექმნა (დაბ. I თ; 2.1-4).
2. ადამიანის შექმნა და ნეტარი ცხოვრება ედემში (დაბ. 1.26-29; 2.5-25).
3. ცოდვით დაცემა (დაბ. III თ.).
4. კაენი და აბელი (დაბ. 4.1-16).
5. კაენისა და სეთის მოდგმა; მათი შერევა (დაბ. 4.17-26; 6.1-7); წარღვნა (დაბ. 6.8-22; VII თ; 8.1-14).
6. ადამიანთა მოდგმა წარღვნის შემდეგ; ნოე და მისი შვილები (დაბ. 8.15-22; IX თ.).
7. ბაბილონის გოდოლი (დაბ. 11.1-9).
8. აბრაამის მოწოდება ღვთის მიერ და მისი გადასახლება ქანაანში (დაბ. 11. 27-32; 12.1-9).
9. მართალი ღვთის გათავისუფლება(დაბ. 14.1-16). მელქისედეკი(დაბ. 14.17-24).
10. აგარი და ისმაილი (დაბ. XVI თ.).
11. ღვთის აღთქმა აბრაამთან; წინადაცვეთა (დაბ. XVII თ.).
12. ისააკის დაბადება (დაბ. 21. 1-8). აბრაამის მიერ მორიას მთაზე შესრულებული მსხვერპლშეწირვა (დაბ. 22.1-19).
13. ისააკის შვილები - ესავი და იაკობი (დაბ. 25.20-34; XXVII თ.).
14. საიდუმლო კიბის ხილება - იაკობის გამგზავრება მესოპო-

ტამიაში (დაბ. XXVIII თ.).

15. იაკობი ლაბანთან (დაბ. 29.1-30). იაკობის შვილები (დაბ. 29.31-35; 30.1-24. 35.16-26).
16. იოსები; ძმების მიერ მისი გაყიდვა (დაბ. 30. 22-25; XXXVII თ.).
17. იოსების განდიდება ეგვიპტეში (დაბ. XXXIX, X , X I თავები).
18. იოსების შესხვედრა ძმებთან (დაბ. X II, X III, XIV თავები).
19. მოსე წინასწარმეტყველის შობა და აღზრდა. მოსე მიდიაში ქვეყანაში (გამ. II, III თავები).
20. მოსეს მიერ ებრაელი ერის ეგვიპტიდან გამოყვანა. პასექი (გამ. XII თ.).
21. სჯულის მიღება სინას მთაზე. ათი მცნება (გამ. XIX თ; 20.1-21).
22. სპილენძის გველის აღმართვა უდაბნოში (რიცხ. 21.1-9); მოსეს გარდაცვალება (2 რჯ. XXXIII, XXXIV თავები).
23. ისრაელიანების გადასვლა მდინარე იორდანეზე (ნავ. I, II, III, IV თავები).
24. იერიქონისა (ნავ. 5.13-15; VI თ.) და ჰაღაის აღება (ნავ. VII თ; 8.1-29).
25. გაბაონის სასწაული (ნავ. IX თ; 10.1-27).
26. მსაჯული გედეონი (მსჯ. VI, VII, VIII თავები).
27. მსაჯული იეფთაე გალაადელი (მსჯ. XI თ; 12.1-7).
28. მსაჯული სამსონი (მსჯ. XIII, XIV, XV, XVI თავები).
29. რუთის ამბავი (I, II, III, IV თავები).
30. მღვდელმთავარი ელი და წინასწარმეტყველი სამოელი (I მეფ. I თ; 2.11-36; III თ.).
31. მეფობის შემოღება. მეფე საული (I მეფ. VIII, IX, X, XI თავები).
32. დავითის მეფედ გამორჩევა (I მეფ. XVI თ.); დავითი და გოლიათი (I მეფ. XVII თ.).

33. სოლომონის გამეფება (III მეფ. I, II, III თავები).
34. იერუსალიმის ტაძრის აგება (III მეფ. V, VI თავები).
35. ზოგადი ცნობები ესაია წინასწარმეტყველის შესახებ.
36. ზოგადი ცნობები იერემია წინასწარმეტყველის შესახებ.
37. ზოგადი ცნობები ეზეკიელ წინასწარმეტყველის შესახებ.
38. ზოგადი ცნობები დანიელ წინასწარმეტყველის შესახებ.
39. იერუსალიმის დაცემა და იუდეველთა გადასახლება ბაბილონში (IV მეფ. XXIV, XXV თავები).
40. იუდეველთა დაბრუნება ბაბილონის ტყვეობიდან (I ეზრ. I, III თავები) და მეორე ტაძრის აგება (I ეზრ. IV, V, VI თავები).
41. ახალი აღთქმის წიგნთა შექმნის ისტორია (ავტორები, სამწერლობო ენა; წიგნთა დაყოფა შინაარსისა და ღირსების მიხედვით; თარგმანები, რედაქციები).
42. იოანე ნათლისმცემლის მამის, ზაქარიას, ხარება მთავარანგელოზ გაბრიელის მიერ (ლკ. 1.5-25).
43. ქალწული მარიამის ხარება მთავარანგელოზ გაბრიელის მიერ (ლკ. 1.26-38).
44. ქალწული მარიამი და მართალი ელისაბედი (ლკ. 1.39-45; 56); ღვთისმშობლის გალობა (ზეპირად) (ლკ. 1.46-55).
45. იოანე ნათლისმცემლის შობა (ლკ. 1.57-66); ზაქარიას წინასწარმეტყველება (ლკ. 1.67-79).
46. იესო ქრისტეს გენეალოგია (მთ. 1.1-17; ლკ. 3.23-38).
47. მართალი იოსების სიზმრისეული ჩვენება (მთ. 1.18-25).
48. იესო ქრისტეს შობა (ლკ. 2.1-7); მწყემსების მიერ ყრმა იესოს თაყვანისცემა (ლკ. 2.8-20).
49. იესო ქრისტეს წინადაცვეთა (ლკ. 2.21); მირქმა (ლკ. 2.22-38).
50. მოგვების მიერ ყრმა იესოს თაყვანისცემა (მთ. 2.1-12); წმინდა ოჯახის გაქცევა ეგვიპტეში (მთ. 2.13-15); ბეთლემში ყრმათა ამოწვევა (მთ. 2.16-18); წმინდა ოჯახის დაბრუნება ეგვიპტიდან (მთ. 2.19-23).
51. თორმეტი წლის იესო იერუსალიმის ტაძარში (ლკ. 2.41-52).

52. იოანე ნათლისმცემლის ქადაგება უდაბნოში (ლკ. 3.1-2; მთ. 3.1-10/მკ. 1.1-6/ლკ. 3.3-9; ლკ. 3.10-14; ლკ. 3.15-18/მთ. 3.11-12/მკ. 1.7-8; ინ. 1.6-8; ინ. 1.15-28).
53. იესო ქრისტეს ნათლისღება (მთ. 3.13-17/მკ. 1.9-11/ლკ. 3.21-22; ინ. 1.29-34).
54. იესო ქრისტეს გამოცდა უდაბნოში (მთ. 4.1-12/მკ. 1.12-13/ლკ. 4.1-15).
55. იესო ქრისტეს პირველი მოწაფეები (ინ. 1.35-51; მთ. 4.18-22/მკ. 1.16-22; მთ. 9.9-13/ლკ. 5.27-32).
56. იესო ქრისტეს პირველი სასწაული გალილეის კანაში (ინ. 2.1-12).
57. იესო ქრისტეს მიერ ტაძრიდან ვაჭრების განდევნა (ინ. 2.13-25).
58. იესო ქრისტეს საუბარი ნიკოდიმოსთან (ინ. 3.1-22).
59. იესო ქრისტეს საუბარი სამარიელ დედაკაცთან (ინ. 4.1-45).
60. იესო ქრისტე ნაზარეთის სინაგოგაში (ლკ. 4.16-30).
61. დავრდომილის განკურნება ბეთუზდაში (ინ. 5.1-16).
62. თორმეტი მოწაფის გამორჩევა (მთ. 10.1-4/მკ. 3.13-19/ლკ. 6.12-16) და მათი წარგზავნა საქადაგებლად (მთ. 10.5-42/მკ. 6.7-13/ლკ. 9.1-6).
63. იესო ქრისტეს ქადაგება მთაზე: ცხრა ნეტარება (მთ. 5.3-12/ლკ. 6.20-23); იესო მოწაფეების (მთ. 6.1-4), ლოცვისა (მთ. 6.5-15/ლკ. 11.1-4) და მარხვის შესახებ (მთ. 6.16-18).
64. იესო ქრისტეს ქადაგება მთაზე: ძველადღებულ მცნებათა სულიერი განმარტება (მთ. 5.21-48).
65. ასისტავის მსახურის განკურნება კაპერნაუმში (მთ. 8.5-13/ლკ. 7.1-10).
66. ქვრივი დედაკაცის გარდაცვლილი ძის აღდგენა ნაინში (ლკ. 7.11-17).
67. იესო ქრისტე და ცოდვილი დედაკაცი სიმონ ფარისევლის სახლში (ლკ. 7.36-50).
68. გერგესელი (გადარინელი) ეშმაკულის განკურნება (მთ. 8.28-34/მკ. 5.1-20/ლკ. 8.26-39).

69. იაიროსის გარდაცვლილი ასულის აღდგენა და სისხლმდინარე დედაკაცის განკურნება (მთ. 9.18-26/მკ. 5.21-43/ლკ. 8.40-56).
70. იოანე ნათლისმცემლის შეპყრობა (მთ. 14.3-5/მკ. 6.17-20/ლკ. 3.19-20) და ჰეროდეს მიერ მისთვის თავის მოკვება (მთ. 14.6-13/მკ. 6.21-29).
71. ხუთი ათასი კაცის დაპურება (მთ. 14.14-23/მკ. 6.34-46/ლკ. 9.14-23).
72. ქანანელი დედაკაცის ასულის განკურნება (მთ. 15.21-28/მკ. 7.24-30).
73. სიმონ-პეტრეს მიერ იესოს ღვთის ძედ აღიარება (მთ. 16.13-20/მკ. 8.27-30/ლკ. 9.18-22); იესო ქრისტეს ფერისცვალება (მთ. 17.1-13/მკ. 9.2-15/ლკ. 9.28-36).
74. იესო ქრისტე და მრუშობის გამო დაკავებული დედაკაცი (ინ. 8.1-11).
75. ბრმადშობილის განკურნება (ინ. 9.1-41).
76. იგავი კეთილ მწყემსსა და ცხვრების კარზე (ინ. 10.1-18).
77. იგავი მოწყალე სამარიელზე (ლკ. 10.30-37).
78. იგავი უძღვებ შვილზე (ლკ. 15.11-32).
79. იგავი მდიდარსა და ღაზარეზე (ლკ. 16.19-31).
80. ათი კეთროვნის განკურნება (ლკ. 17.11-19).
81. იგავები უსამართლო მსაჯულის (ლკ. 18.1-8), მეზვერისა და ფარისევლის შესახებ (ლკ. 18.9-14).
82. იესო ქრისტე და მდიდარი ჭაბუკი (მთ. 19.16-26/მკ. 10.17-27/ლკ. 18.18-27).
83. იგავი ვენახის მუშაკთა თანაბარი ანაზღაურების შესახებ (მთ. 20.1-16).
84. ღაზარეს მკვდრეთით აღდგენა (ინ. 11.1-46).
85. ორი ბრმის განკურნება იერიქოში (მთ. 20.29-34/მკ. 10.46-52/ლკ. 18.35-43); ზაქე მეზვერის მოქცევა (ლკ. 19.1-10).
86. იესო ქრისტე ბეთანიაში; მარიამის მიერ ნელსაცხებლის ცხება (ინ. 12.1-11).

87. იესო ქრისტეს დიდებით შესვლა იერუსალიმში (მთ. 21.1-11/ მკ. 11.1-11/ლკ. 19.29-40; ლკ. 19.41-44; ინ. 12.12-19).
88. იგავი ბოროტ მევენახეებზე (მთ. 21.33-41/მკ. 12.1-9/ლკ. 20.9-16).
89. იგავი მეფის ძის ქორწილზე (მთ. 22.1-14).
90. იესო ქრისტეს პასუხი ფარისეველთა და სადუკეველთა კითხვებზე კეისრისათვის ხარკის მიცემისა და მკედრეთით აღდგომის შესახებ (მთ. 22.15-33/მკ. 12.13-27/ლკ. 20.21-40).
91. იესო ქრისტეს წინასწარმეტყველება იერუსალიმის ტაძრის დანგრევისა და მეორედ მოსვლის შესახებ (მთ. 24.1-44/მკ. 13.1-37/ლკ. 21.5-36).
92. იგავი ათი ქალწულის შესახებ (მთ. 25.1-13).
93. იესო ქრისტე საყოველთაო აღდგომისა და სამსჯავროს შესახებ (მთ. 25.31-46).
94. საიდუმლო სერობა: პასექის სერობის მომზადება (მთ. 26.17-20/მკ. 14.12-17/ლკ. 22.7-14); ცილობა მოწაფეთა შორის (ლკ. 22.24-30); ფეხთბანა (ინ. 13.4-20); იესო ქრისტე გამცემის შესახებ (მთ. 26.21-25/მკ. 14.18-21/ლკ. 22.21-23/ინ. 13.21-30); წმინდა ზიარების საიდუმლოს დაწესება (მთ. 26.26-29/მკ. 14. 22-25/ლკ. 22.19-20).
95. იესო ქრისტეს ღოცვა გეთსიმანიის ბაღში (მთ. 26.36-46/ მკ. 14.32-42/ლკ. 22.39-46) და მისი შეპყრობა (მთ. 26.47-56/მკ. 14.43-52/ლკ. 22.47-53/ინ. 18.2-12).
96. იესო ქრისტე მღვდელმთავრების - ანასა (ლკ. 22.54; ინ. 18.12-14; 19-24) და კაიაფას სასახლეში სამსჯავროზე (მთ. 26.57-68/მკ. 14.53-65; ლკ. 22.66-71).
97. პეტრეს მიერ იესო ქრისტეს უარყოფა (მთ. 26.69-75/მკ. 14.66-72/ლკ. 22.55-62; ინ. 18.16-18; 25-27).
98. იესო ქრისტე პონტოელი პილატეს (მთ. 27.1-2; 11-14/მკ. 15.1-5/ინ. 18.28-38), ჰეროდესა (ლკ. 23.8-12) და ისევ პონტოელი პილატეს წინაშე სამსჯავროზე (მთ. 27.15-26/მკ. 15.6-15/ლკ. 23.13-25/ინ. 18.39-40; 19.1-16).
99. იესო ქრისტეს გოლგოთისკენ სვლა და ჯვარცმა (მთ. 27.27-50/მკ. 15.16-37/ლკ. 23.26-46; ინ. 19.17-30). მაცხოვრის შვიდი სიტყვა ჯვრიდან (ლკ. 23.34; ლკ. 23.43; ინ. 19.26-27; მთ. 27.46/

- მკ. 15.34; ინ. 19.28; ინ. 19.30; ლკ. 23.46).
100. იესო ქრისტეს აღდგომა და მისი გამოცხადება მარიამ მაგდალელთან (მთ. 28.1-10; მკ. 16.9-11; ინ. 20.1-18); საფლავის მცველების მოსყიდვა (მთ. 28.11-15).
  101. იესო ქრისტეს გამოცხადება ემაუსის გზაზე (მკ. 16.12-13; ლკ. 24.13-35).
  102. იესო ქრისტეს აღდგომა და მისი გამოცხადება მოწაფეებთან (მკ. 16.14/ლკ. 24.36-49/ინ. 20.19-23).
  103. იესო ქრისტეს აღდგომა და მისი გამოცხადება მოწაფეებთან (ინ. 20.24-29; ინ. 21.1-14).
  104. იესო ქრისტეს მიერ პეტრეს მოწოდება მომავალი სამოციქულო მსახურებისთვის (ინ. 21.15-25).
  105. იესო ქრისტეს ამაღლება (ლკ. 24.50-53; მკ. 16.19-20; საქ. 1.6-11).
  106. იუდას თვითმკვლელობა (მთ. 27.3-10); წმინდა პეტრე მოციქულის სიტყვა (საქ. 1.15-22) და იუდას ნაცვლად მატათას არჩევა (საქ. 1.23-26).
  107. სულიწმინდის გარდამოსვლა მოციქულებზე იერუსალიმში (საქ. 2.1-13).
  108. წმინდა პეტრე მოციქულის ქადაგება (საქ. 2.14-36) და სამი ათასამდე კაცის ნათლისღება (საქ. 2.37-41).
  109. ანანია და საფირა (საქ. 5. 1-11).
  110. მთავარდიაკონ სტეფანეს შეპყრობა (საქ. 6.8-15), მისი ქადაგება სინედრონის წინაშე (მხილებითი ნაწილი, საქ. 7.51-53) და მოწამებრივი აღსასრული (საქ. 7.54-60).
  111. ფილიპეს მსახურება სამარიაში (საქ. 8.5-8); სიმონ მოგვის ამბავი (საქ. 8.9-25).
  112. ფილიპე და ეთიოპიელი საჭურისი (საქ. 8.26-40).
  113. საელეს გამგზავრება დამასკოში, მისი მოქცევა (საქ. 9.1-9) და ნათლისღება (საქ. 9.10-19).
  114. კორნელიუს ასისტავის მოქცევა (საქ. 10.1-48).
  115. ჰეროდე მეფის მიერ იაკობ მოციქულის მოკვლა და პეტრეს შეპყრობა (საქ. 12.1-5); ანგელოზის მიერ პეტრეს გათავი-

- სუფლება (საქ. 12.6-17).
116. ბარნაბასა და საველეს გამორჩევა (საქ. 13.1-5); პროკონსულ სერგი-პაველეს მოქცევა (საქ. 13.6-12).
  117. წმინდა პავლე მოციქულის მიერ მკელობლის განკურნება (საქ. 14.8-10); მოციქულთა გაღმერთებისა და მსხვერპლის შეწირვის მცდელობა (საქ. 14.11-18).
  118. მოციქულთა კრება იერუსალიმში (საქ. 15.1-35).
  119. წმინდა მოციქულები პავლე და შილა ფილიპიში: შესვედრა მისან ქალთან (საქ. 16.16-18), მოციქულთა შეპყრობა და მათი სასწაულებრივი გათავისუფლება (საქ. 16.19-40).
  120. წმინდა პავლე მოციქული ათენში (საქ. 17.15-21); ქადაგება არეოპაგში (საქ. 17.22-34).

ლიტერატურა

1. ბიბლია (ძველი და ახალი აღთქმა), საქართველოს საპატრიარქოს გამოცემა, თბ., 1989 წ.
2. ბიბლია (ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის გამომცემლობა ტ. I-II) თბ., 2017 წ.
3. ბიბლია (ძვ. ქართული ტექსტები შეაჯერა და გამოსაცემად მოამზადა ე. ჭელიძემ), თბ., 2015 წ.
4. ა. პ. ლოპუხინი, ბიბლიის განმარტებანი, ტ. I-V. თბ., 2000-2005 წწ.
5. წმინდა ბასილი დიდი, ჰომილიები ექვსი დღისათვის, თბ., 2006 წ.
6. წმიდა გრიგოლ ნოსელი, შესაქმისათვის კაცისა, თბ., 2010 წ.
7. ძველი აღთქმის საწინასწარმეტყველო წიგნთა განმარტებები, შედგენელი: დეკანოზი აკაკი მეგრელიშვილი, თბ., 2011 წ.
8. წმ. იოანე ოქროპირი, თარგმანებად მათეს სახარებისად (I,

II, III წიგნები), თბ., 1996 წ.

9. წმ. იოანე ოქროპირი, განმარტება იოანეს სახარებისა, ნაწილი I, II, თბ., 1993 წ.
10. თეოფილაქტე ბულგარელი, მათეს სახარების განმარტება, თბ., 2005 წ.
11. თეოფილაქტე ბულგარელი, მარკოზის სახარების განმარტება, თბ., 2012 წ.
12. თეოფილაქტე ბულგარელი, თარგმანება ლუკას სახარებისა. ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა სოფიო სარჯველაძემ, თბ., 2010 წ.
13. თეოფილაქტე ბულგარელი, იოანეს სახარების განმარტება, თბ., 2008 წ.
14. წილკნელი მთავარეპისკოპოსი ზოსიმე, მათეს სახარების განმარტება, ტ. I-II, თბ., 1998 წ. 2006 წ.
15. წილკნელი მთავარეპისკოპოსი ზოსიმე, საკვირაო სახარებათა განმარტება, თბ., 2001 წ.
16. წილკნელი მთავარეპისკოპოსი ზოსიმე, სადღესასწაულო სახარებათა განმარტება, თბ., 2001 წ.

საგამოცდო ბილეთებში სამ-სამი საკითხია: პირველი - ძველი აღთქმიდან, მეორე და მესამე - ახალი აღთქმიდან.

საგამოცდო ბილეთის ნიმუში

1. მოსეს მიერ ებრაელი ერის ეგვიპტიდან გამოყვანა. პასექი (გამ. XII თ.);
2. იესო ქრისტე ნაზარეთის სინაგოგაში (ლკ. 4. 16-30);
3. იესო ქრისტეს აღდგომა და მისი გამოცხადება მარიამ მადალელთან (მთ. 28. 1-10; მკ. 16. 9-11; ინ. 20. 1-18); საფლავის მცველების მოსყიდვა (მთ. 28. 11-15).

**მისაღები გამოცდების პროგრამა
და ჩატარების ფორმა საბანში
ქრისტიანული მოძღვრების საფუძვლები**

აბიტურიენტმა გამოცდაზე უნდა გამოავლინოს პროგრამით გათვალისწინებული საკითხების საფუძვლიანი ცოდნა, უნდა შეეძლოს აზრის ნათლად და მკაფიოდ ჩამოყალიბება.

გამოცდა ჩატარდება ზეპირი ფორმით.

**საბამოცდო საკითხები ქრისტიანული
მოძღვრების საფუძვლებში მამისტრატურაში
(აბაღმეიაში) შემსვლელთათვის**

1. წმ. წერილი და წმ. გარდამოცემა.
2. დოგმატი ყოვლადწმინდა სამების შესახებ.
3. სწავლება მამა ღმერთის შესახებ.
4. სწავლება ძე ღმერთის შესახებ.
5. სწავლება სულიწმინდის შესახებ.
6. ღვთის ბუნების თვისებები, ღვთის სამი პირის (გვამოვნების ანუ ჰიპოსტასის) პიროვნული (გვამოვნებითი ანუ ჰიპოსტასური) თვისებები.
7. ღმერთი - სამყაროს შემოქმედი.
8. ღმერთი - შემოქმედი და განმგებელი ანგელოზებისა.
9. სწავლება ხილული სამყაროს შექმნის შესახებ.
10. ადამიანის შექმნა.
11. ადამიანი - ხატება და მსგავსება ღვთისა.
12. ადამიანის მდგომარეობა ცოდვით დაცემამდე.
13. ადამიანის დაცემა და ცოდვის შედეგები.
14. განგებულება ადამიანის გამოხსნის შესახებ.
15. სწავლება იესო ქრისტეს შესახებ.
16. იესო ქრისტეს ჯვარცმისა და მკვდრეთით აღდგომის გამოხს-

- სნელობითი (სოტერიოლოგიური) მნიშვნელობა.
17. მოძღვრება მკედართა აღდგომის შესახებ.
  18. სწავლება იესო ქრისტეს მეორედ მოსვლის შესახებ, ანუ საეკლესიო ესქატოლოგია.
  19. სწავლება ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის შესახებ.
  20. სწავლება ეკლესიის შესახებ.
  21. სწავლება ხატთა თაყვანისცემის შესახებ.
  22. ეკლესიის საიდუმლონი:
    - ა) ნათლისღება,
    - ბ) მირონცხება,
    - გ) სინანული,
    - დ) ზიარება,
    - ე) ქორწინება,
    - ვ) მღვდლობა,
    - ზ) ზეთის კურთხევა.
  23. ზეციური იერარქია და საეკლესიო იერარქია.
  24. საზოგადო და კერძო ღვთისმსახურების სახეები (აბიტურ-რიენტი უნდა ერკვეოდეს ღვთისმსახურების ძირითად საკითხებში).
  25. **აბიტურიენტი გამართულად უნდა კითხულობდეს სუტურის ანბანით დაწერილ ტექსტს; ძალიან კარგად უნდა ესმოდეს ძვ. ქართულ ენაზე დაწერილი ტექსტის შინაარსი.**

ლიტერატურა:

1. წმ. იოანე დამასკელი, „მართლმადიდებლური სარწმუნოების ზედმიწევნითი გადმოცემა“. ძველი ბერძნულიდან თარგმნა ე. ჭელიძემ; თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის გამომცემლობა, 2000 წ.
2. საქართველოს ეკლესიის 1989 წლის კალენდარი, გვ. 103-193.

3. სახელმძღვანელო მართლმადიდებელი ეკლესიის კატეხიზმოს შესასწავლად, თბილისი, 1994.
4. მართლმადიდებლური კატეხიზმო, საქართველოს საპატრიარქოს გამომცემლობა, თბილისი, 2011.
5. პროტოპრეს. მიქაელ პომაზანსკი - დოგმატური ღვთისმეტყველება, თბილისი, 2005.

საგამოცდო ბილეთის ნიმუში

1. წმ. წერილი და წმ. გარდამოცემა.
2. ღმერთი - შემოქმედი და განმგებელი ანგელოზებისა.
3. ქორწინების საიდუმლო.

საგამოცდო საკითხები ქრისტიანული მოძღვრების საფუძვლებში ბაკალავრიატის ყველა სპეციალობაზე შემსვლელთათვის

1. რელიგია და მისი დანიშნულება. საეკლესო სჯული.
2. რას ნიშნავს „ქრისტიანობა“ და რა მოძღვრებას გულისხმობს იგი (არსებითი განსხვავება ძველსა და ახალ აღთქმას შორის).
3. საღვთო გამოცხადება, საღვთო გარდამოცემა.
4. საღვთო წერილის შედგენილობა, ღვთივსულიერება, კანონიკური და არაკანონიკური წიგნები, აპოკრიფები, ავტორები, სამწერლობო ენა.
5. წინასწარმეტყველთა და საკვირველებათა არსი.
6. „მრწამსი“ - ზოგადი განმარტება.
7. შესაქმის ექვსი დღე.
8. ადამიანის შექმნა.

9. სწავლება სამოთხის შესახებ.
10. პირველქმნილი ცოდვა.
11. სწავლება ცოდვით დაცემული კაცობრიობის გამოსხნის შესახებ.
12. მაცხოვრის განკაცების გამომხსნელობითი (სოტერიოლოგიური) მნიშვნელობა. სულიწმინდის გარდამოსვლა და ახალი აღთქმის ეკლესიის დაფუძნება („მარტვილია“, ანუ სულთმოფენობა).
13. სწავლება ღვთისმშობლის შესახებ.
14. ჯვრის საიდუმლოს საეკლესიო განმარტება.
15. შვიდი საეკლესიო საიდუმლო:
  - ნათლისღება,
  - მირონცხება,
  - სინანული,
  - ზიარება,
  - ქორწინება,
  - მღვდლობა,
  - ზეთის კურთხევა.
16. ათი მცნება.
17. ცხრა ნეტარება.
18. უდიდესი საეკლესიო დღესასწაულები:

ბრწყინვალე აღდგომა;

ათორმეტთაგან მოძრავნი:

  - ბზობა;
  - ამაღლება;
  - სულთმოფენობა;
19. ათორმეტთაგან უძრავნი:
  - ქრისტეშობა;
  - განცხადება – იესო ქრისტეს ნათლისღება;
  - მირქმა;
  - ხარება;
  - ფერისცვალება;
  - მარიამობა – ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის მიძინება;

- ღვთისმშობლობა – ყოვლადწმინდა ღვთის მშობლის შობა;
- ჯვართამაღლება;
- ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანება;

20. დიდი დღესასწაულები:

- წინადაცვეთა უფლისა;
- წმინდა იოანე ნათლისმცემლის შობა;
- წმინდა იოანე ნათლისმცემლის თავისკვეთა;
- პეტრეპაველობა;
- სვეტიცხოვლობა - კრება ათორმეტთა მოციქულთა;
- ნინობა.

21. დღესასწაული საუფლოდსა კურთისა და მირონმდინარე სუეტისა - სვეტიცხოვლობა და საფარველი ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობლისა.

22. წმინდანთა და სიწმინდეთა თაყვანისცემა.

23. ხატთა თაყვანისცემა.

24. ლოცვა, მარხვა და მათი მნიშვნელობა.

25. ლოცვები: „მამაო ჩვენო“; „მეუფეო ზეცათაო“. ლოცვების განმარტება.

26. 50-ე ფსალმუნი;

27. 90-ე ფსალმუნი.

28. ტროპარები (დასდებლები):

- მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტესი („უხრწნელსა ხატსა შენსა...“);
- ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლისა („წმიდისაგან ხატისა შენისა...“);
- „ღირს არსი“;
- წმ. ნინოს ტროპარი (დასდებელი);
- წმ. გიორგის ტროპარი (დასდებელი);
- წმ. ნიკოლოზის ტროპარი (დასდებელი);

29. სამი საღვთისმეტყველო სათნოება;

30. შვიდი ნიჭი სულიწმინდისა;

31. ცხრა ნაყოფი სულიწმინდისა;
32. შვიდი საქმე ხორციელი სიბრალულისა;
33. შვიდი საქმე სულიერ მოწყალებათა;
34. შვიდი მომაკვდინებელი ცოდვა და შვიდი სათნოება.

აბიტურიენტს ზეპირად მეთხროვება ათი მცნება, ცხრა ნეტარება, „მამაო ჩვენო“ და მრწამსი. ასევე აბიტურიენტი უნდა ერკვეოდეს დვთისმსახურების ბიკითად საკითხებში და გამართულად კითხულობდეს ხუცურ ტექსტს.

ლიტერატურა:

1. საქართველოს ეკლესიის 1989 წლის კალენდარი, გვ. 103-193.
2. სახელმძღვანელო მართლმადიდებელი ეკლესიის კატეხიზმოს შესახსწავლად, თბილისი 1994.
3. მართლმადიდებლური კატეხიზმო, საქართველოს საპატრიარქოს გამომცემლობა, თბილისი, 2011.

საგამოცდლო ბილეთის ნიმუში

1. რჯული-რელიგია; ქრისტიანობა.
2. შობა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი.
3. აღამიანის შექმნა და ცოდვით დაცემა.

**მისაღები გამოცდების პროგრამა და
ჩატარების წორმა საბანში
საქართველოს ისტორია**

თბილისის სასულიერო აკადემიასა და სემინარიაში სწავლის მსურველს მოეთხოვება საქართველოს ისტორიის ცოდნა ქვემოთ წარმოდგენილი პროგრამის ფარგლებში. უნდა შეეძლოს არგუმენტირებული მსჯელობა საკვანძო საკითხებზე, აზრის მკაფიოდ და დასაბუთებულად გადმოცემა.

გამოცდა ტარდება ზეპირი ფორმით.

**საბამოცდო საკითხები საქართველოს ისტორიაში
მაბისტრატურაში (აბაღმიაში) შინსვლელთათვის**

1. ქართველი ხალხის წვლილი მსოფლიო ცივილიზაციაში.
2. ქართველი ხალხის წარმომავლობის საკითხი (უცხოური და ძვ. ქართული წყაროები; თანამედროვე ისტორიოგრაფიული პოზიციები).
3. უძველესი ქართული სახელმწიფოებრივი გაერთიანებები (დიოხი, კოლხა); ბერძენი მწერლების ცნობები ძველი კოლხეთის შესახებ.
4. ქართული სახელმწიფოები და ელინისტური სამყარო; ფარნავაზ მეფე და მისი ეპოქა.
5. საქართველო-რომის ურთიერთობები ანტიკურ ხანაში: პომპეუსის ქართლსა და კოლხეთში ღაშქრობის მიზეზები; ფარსმან I და ფარსმან II.
6. წარმართობა საქართველოში და ანტიკური ხანის ქართული კულტურა.

7. ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება: საქართველო - ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანა; მოციქულები და საქართველო; პირველი ქრისტიანული თემები საქართველოში; მოციქულთა სწორი წმ. ნინო;
8. ქართლის ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის V ს.-ის II ნახევარში.
9. ქართლი VI საუკუნეში (მეფობის გაუქმება, ქართლის საერისმთავროს შექმნა).
10. დიდი საეკლესიო განხეთქილება ამიერკავკასიაში. დიოფიზიტური ქართლის დაპირისპირება მონოფიზიტურ სომხეთთან (წყაროები).
11. ბიზანტიის იმპერია და საქართველო VII საუკუნის პირველ ნახევარში (პერაკლე კეისრის ლაშქრობა).
12. არაბების პირველი გამოჩენა საქართველოში; „დაცვის სიგელი“ ქართლში, არაბები დასავლეთ საქართველოში.
13. მურვან ყრუს ლაშქრობა საქართველოში. წმინდა მოწამენი დავით და კონსტანტინე. ამირას ხელისუფლება თბილისში.
14. ახალი ფეოდალური სამეფო-სამთავროების წარმოშობა VIII-IX საუკუნეებში.
15. ბრძოლა საქართველოს გაერთიანებისთვის: დავით კურაპალატი, იოანე მარუშისძე, ბაგრატ III კურაპალატი - საქართველოს გაერთიანების დასაწყისი.
16. ქართული კულტურა IX-XI საუკუნეებში. საზღვარგარეთული სამონასტრო ცენტრები (საბაწმინდა, სინას მთა, ათონი, შავი მთა).
17. წმინდა მეფე დავით აღმაშენებლის რეფორმები.
18. რუის-ურბნისის საეკლესიო კრება.
19. საქართველო XII საუკუნის 30-50-იან წლებში (დავით აღმაშენებლის მემკვიდრეები).
20. საქართველო XII საუკუნის 70-90-იან წლებში (გიორგი III, თამარ მეფე).
21. სახელმწიფო მმართველობა და სოციალურ-ეკონომიკური ვითარება საქართველოში XII-XIII საუკუნეებში.

22. საქართველოს კულტურა XII-XIII საუკუნეებში.
23. რუსუდანის მეფობა. ჯაღალ ედ-დინის ლაშქრობა, მონღოლთა მიერ საქართველოს დაპყრობა.
24. მონღოლთა ბატონობა საქართველოში (ცოტნე დადიანი; ორმეფობა; მონღოლების მიერ საქართველოს აღწერა; დემეტრე II).
25. საქართველო XIV საუკუნის I ნახევარში.
26. საკანონმდებლო კრება გიორგი ბრწყინვალის დროს (1335 წ.).
27. ჭუღევის საკანონმდებლო კრება (1381-1386 წწ.).
28. საქართველო XIV ს.-ის II ნახევარში, თემურ-ლენგის შემოსევები.
29. ალექსანდრე I-ის რეფორმები. ფერარა-ფლორენციის საეკლესიო კრება და საქართველო.
30. საქართველოს დაშლა სამეფო-სამთავროებად (გიორგი VIII; ერთიანი სამეფოს დაშლის საგარეო და საშინაო მიზეზები). პროვინციული სამეფოები და პროვინციული მეფეები.
31. ცაიშ-ბედიის შეკრება (1470-1474წწ.).
32. ქართული სამეფო-სამთავროები XVI საუკუნის პირველ ნახევარში (ლუარსაბ I, ბაგრატ III, ბიჭვინთის საეკლესიო კრება (1543-1549 წწ.), ამასიის ზავი და მისი გამოძახილი საქართველოსთვის).
33. ქართული სამეფო-სამთავროები XVI საუკუნის მეორე ნახევარში.
34. წმინდა მოწამე ქეთევან დედოფალი, წმინდა მეფე ლუარსაბ II.
35. გაორებული ქართველი მოღვაწენი XVI-XVIII საუკუნეების საქართველოში.
36. ვახტანგ VI (კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობა, ელჩობა ევროპაში, ვახტანგ VI და პეტრე I; საკანონმდებლო შეკრებანი ვახტანგ VI-ის კარზე (1706-1709 წწ.).
37. ქართველი ხალხის ბრძოლა უცხოელი დამპყრობლების წინააღმდეგ XVIII საუკუნის პირველ ნახევარში – „ოს-

მაღლობა” და „ეიზილბაშობა”.

38. დასავლეთ საქართველო XVIII ს-ში. სოლომონ I; იმერეთის საეკლესიო კრება (1759 წ.); საქართველოს გაერთიანების მცდელობა 1790 წ., ივერიელთა ერთობის ტრაქტატი.
39. გეორგიევსკის ტრაქტატიდან საქართველოს ანექსიამდე (1783 წლის ტრაქტატი, ალა-მაჰმად ხანის შემოსევა, გიორგი XII-ის ნოტა).
40. ქართული კულტურა XVII-XVIII საუკუნეებში.
41. 1801 წლის მანიფესტი და რუსული მმართველობის დამყარება აღმოსავლეთ საქართველოში.
42. დასავლეთ საქართველოს დაპყრობა რუსეთის მიერ.
43. საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის გაუქმება, ეგზარქოსობის დაწესება.
44. ბრძოლა რუსეთის კოლონიური პოლიტიკის წინააღმდეგ XIX საუკუნის I ნახევარში.
45. ბატონყმობის გაუქმება. XIX ს. 60-70-იანი წლების რეფორმები.
46. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის აღმავლობა. თერგდალეულები.
47. ბრძოლა საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის აღსადგენად. ავტოკეფალიის აღდგენა. კათოლიკოს-პატრიარქი კირიონ II.
48. დამოუკიდებელი საქართველო 1918-21 წლებში.
49. საქართველოს ანექსია საბჭოთა რუსეთის მიერ 1921 წლის თებერვალში.
50. საქართველო ამიერკავკასიის ფედერაციასა და საბჭოთა კავშირში XX საუკუნის 20-30-იან წლებში.
51. ქართველი ხალხის განმათავისუფლებელი ბრძოლა ბოლშევიკური საოკუპაციო რეჟიმის წინააღმდეგ 1921-24 წლებში.
52. საქართველოს ეკლესია 1921-27 წლებში. კათოლიკოს-პატრიარქ ამბროსი ხელაიას მიმართვა გენუის კონფერენციისადმი.
53. მასობრივი რეპრესიები საქართველოში 1920-30-იან წლებში.

ში.

54. საქართველო II მსოფლიო ომში.
55. საქართველო XX საუკუნის მეორე ნახევარში (1956 წ. 9 მარტი, 1978 წლის გამოსვლები საქართველოში).
56. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა XX საუკუნის 80-იან წლებში (1989 წლის 9 აპრილი).
57. საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენა. პირველი მრავალპარტიული არჩევნები, დეკემბერ-იანვრის მოვლენები.
58. 1995 წ. საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის გაფართოებულ კრება.
59. ინსპირირებული კონფლიქტები საქართველოში 1990-იან წლებში.
60. საქართველო 2003-2016 წლებში.
61. საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია 2000-2016 წლებში.
62. XX საუკუნის ქართული კულტურა.

ლიტერატურა

1. ი. ჯავახიშვილი, ს. ჯანაშია, ნ. ბერძენიშვილი, საქართველოს ისტორია, თბ., 1947.
2. ნ. ბერძენიშვილი, საქართველოს ისტორია, თბ., 1958.
3. ფ. ლომაშვილი, საქართველოს ისტორია, X-XI კლასი, თბ., 2000.
4. ა. სურგულაძე, პ. სურგულაძე, საქართველოს ისტორია. საკითხავი წიგნი, თბ., 1991.
5. მიტროპოლიტი ანანია (ჯაფარიძე), საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ისტორია, თბ., 2009.
6. საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის კალენდარი, 1998.

7. მიტროპოლიტი ანანია (ჯაფარიძე), საქართველოს დედაეკლესია, თბ., 2006.
8. ს. ვარდოსანიძე, უწმიდესი და უნეტარესი სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II. თბ., 2008.
9. საქართველოს ავტოკეფალიური მართლმადიდებელი ეკლესიის მართვა-გამგეობის დებულება, თბ., 1997.
10. ს. ვარდოსანიძე, საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია 1917-1952 წლებში. თბ., 2001.
11. საქართველოს ისტორია უძველესი დროიდან დღემდე (ი. ანთელავა, მ. გაფრინდაშვილი, მ. ვაჩნაძე და სხვ.), ილია ანთელავას რედაქციით. თბ., 1996.
12. აღ. ბენდიანიშვილი, საქართველოს ისტორია, 1801-1921; თბ., 1999.
13. საქართველოს ისტორია, XX საუკუნე: [ავტ.: ვახტანგ გურული, მერაბ ვაჩნაძე, დიმიტრი შველიძე და სხვ.]; თსუ. თბილ. უნ-ტის გამ-ბა: არტანუჯი, თბ., 2003.
14. საქართველოს ისტორია, ტ. I, თსუ-ს გამომცემლობა, თბ., 2006.
15. საქართველოს ისტორია, ტ. II, თსუ-ს გამომცემლობა, თბ., 2008.
16. თამაზ ბერაძე, მანანა სანაძე, საქართველოს ისტორია, თბ., 2003.
17. ნ. ასათიანი, საქართველოს ისტორია (უძველესი დროიდან XIX საუკუნემდე), თბ., 2006.
18. მაცვალა ნათქვამაძე, ალექსანდრე დაუშვილი, საქართველოს უახლესი ისტორია (1921-2000 წწ.), თბ., 2004.
19. მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე, საქართველოს საეკლესიო კანონების კრებულები, თბ., 2010;
20. მიტროპოლიტი ანანია ჯაფარიძე, საქართველოს საეკლესიო კრებულები, ტ. I, თბ., 2003;
21. <http://meufeania.info/wp-content/uploads/2014/01/saekle->

[sio-samartali-kanonebi.pdf](#)

22. <http://meufeanania.info/wp-content/uploads/2014/01/41.-saqa-rTVelos-saeklesio-kanonebis-krebuli-1-390.pdf>

23. [meufeanania.info](#) წიგნები – მიტროპოლიტ ანანias (ჯაფარიძე) წიგნები.

საგამოცდო ბილეთის ნიმუში

1. ქართველი ხალხის წარმომავლობის საკითხი (უცხოური და ძვ. ქართული წყაროები; თანამედროვე ისტორიოგრაფიული პოზიციები).
2. ქართული სამეფო-სამთავროები XVI საუკუნის მეორე ნახევარში.
3. ქართველი ხალხის განმათავისუფლებელი ბრძოლა ბოლშევიკური საოკუპაციო რეჟიმის წინააღმდეგ 1921-24 წლებში.

საგამოცდო საკითხები საქართველოს ისტორიაში

ბაკალავრიატის შველა სპეციალობაზე

შემსვლელთათვის

1. საქართველოს ისტორიის საგანი და ამოცანები.
2. საქართველოს ისტორიის დამხმარე დისციპლინები.
3. უძველესი ქართული სახელმწიფოებრივი გაერთიანებები (დიაოხი, კოლხა).
4. ქართველი ხალხის წარმომავლობის საკითხი.
5. ბერძენი მწერლების ცნობები ძველი კოლხეთის შესახებ.
6. ქართლის (იბერიის) სამეფოს წარმოშობა.

7. წარმართობა საქართველოში.
8. ანტიკური ხანის ქართული კულტურა.
9. საქართველო ჩვ. წ. აღ.-მდე II-I საუკუნეებში.
10. საქართველო ჩვ. წ. აღ. I-III საუკუნეებში.
11. პირველი ქრისტიანული თემები საქართველოში.
12. ადრეფეოდალური ურთიერთობის ჩასახვა და განვითარება III-IV საუკუნეებში.
13. ქართლის (იბერიის) და კოლხეთის მეზობლები I-IV საუკუნეებში.
14. ქართლისა და ეგრისის გაქრისტიანება.
15. ქართლის გაქრისტიანების შესახებ არსებული წყაროები.
16. ბრძოლა ირანსა და ბიზანტიას შორის პირველობისათვის კავკასიაში IV-V საუკუნეებში.
17. ქართლის ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის V ს.-ის II ნახევარში.
18. ვახტანგ გორგასლის საეკლესიო რეფორმა (კათალიკოსობის დაწესება).
19. ასურელი მამები.
20. ქართლი და ეგრისი VI ს.-ის I ნახევარში. დიდი ომიანობა ეგრისში.
21. ქართლი და ეგრისი VI ს.-ის II ნახევარში.
22. დიდი საეკლესიო განხეთქილება ამიერკავკასიაში. დიოფიზიტური ქართლის დაპირისპირება მონოფიზიტურ სომხეთთან.
23. ბიზანტიის იმპერია და VII ს.-ის საქართველო.
24. არაბთა პირველი შემოსევები საქართველოში.
25. მურვან ყრუს ლაშქრობები. წმინდა მოწამენი დავით და კონსტანტინე.
26. საქართველოს ეკლესია არაბი დამპყრობლების წინააღმდეგ.
27. ახალი ფეოდალური სამეფო-სამთავროების წარმოშობა VIII-IX საუკუნეებში.

28. ქართული კულტურა IV-VIII საუკუნეებში.
29. სუმბატ დავითის ძე ბაგრატიონთა გვარის წარმომავლობის შესახებ.
30. ბრძოლა საქართველოს გაერთიანებისათვის IX-X საუკუნეებში.
31. საქართველოს გაერთიანება XI საუკუნეში. ბაგრატ III.
32. საქართველო XI ს.-ის II ნახევარში.
33. ქართული კულტურა IX-XI საუკუნეებში. საზღვარგარეთული სამონასტრო ცენტრები (საბაწმინდა, სინას მთა, ათონი, შავი მთა).
34. თურქ-სელჩუკების შემოსევები საქართველოში.
35. წმინდა მეფე დავით აღმაშენებელი.
36. რუის-ურბნისის საეკლესიო კრება.
37. საქართველო XII საუკუნის 30-50-იან წლებში.
38. საქართველო XII საუკუნის 70-90-იან წლებში (გიორგი III, თამარ მეფე).
39. შამქორისა და ბასიანის ბრძოლები.
40. სახელმწიფო მმართველობა და სოციალურ-ეკონომიკური ვითარება XII-XIII საუკუნეებში.
41. საქართველოს კულტურა XII-XIII საუკუნეებში.
42. მონღოლები და მონღოლთა შემოსევები საქართველოში.
43. ცოტნე დადიანი და დემეტრე თავდადებული.
44. საქართველო XIV ს.-ის I ნახევარში. გიორგი ბრწყინვალე.
45. საქართველო XIV ს.-ის II ნახევარში. თემურ ლენგის შემოსევები.
46. ალექსანდრე I და მისი რეფორმები.
47. საქართველოს ერთიანი ფეოდალური სახელმწიფოს დაშლა.
48. საქართველოს ეკლესიის დაშლის მცდელობები XV ს.-ში.
49. შინაფეოდალური ომები XVI ს.-ის I ნახევრის საქართველოში.

50. ქართველი ხალხის ბრძოლა ირანელი და ოსმალო დამპყრობლების წინააღმდეგ XVI ს.-ში.
51. საქართველო XVII ს.-ში.
52. წმინდა მოწამე ქეთევან დედოფალი, წმინდა მეფე ლუარსაბ II.
53. გაორებული ქართველი მოღვაწენი XVI-XVIII საუკუნეების საქართველოში.
54. საქართველოს ეკლესიის ბრძოლა ტყვეთა სყიდვის წინააღმდეგ XVI-XVIII საუკუნეებში.
55. ბახტრიონის ბრძოლა და ბახტრიონის გმირები.
56. ვახტანგ VI და მისი კულტურული საქმიანობა.
57. ოსმალთა და ყიზილბაშობა საქართველოში.
58. ერეკლე II და თეიმურაზ II.
59. დასავლეთ საქართველო XVIII ს.-ში. სოლომონ I.
60. ქართული კულტურა XVII-XVIII საუკუნეებში.
61. გეორგიევსკის ტრაქტატი და ქართლ-კახეთის სამეფოს გაუქმება.
62. რუსული მმართველობის დამყარება საქართველოში.
63. დასავლეთ საქართველოს დაპყრობა რუსეთის მიერ.
64. საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის გაუქმება, ეგზარქოსობის დაწესება.
65. ბრძოლა რუსეთის კოლონიური პოლიტიკის წინააღმდეგ XIX საუკუნის I ნახევარში.
66. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის აღმავლობა. თერგდალეულები.
67. ბრძოლა ეროვნულსა და კოსმოპოლიტურ-ნიჰილისტურ მიმართულებებს შორის XIX საუკუნის ბოლოსა და XX საუკუნის დასაწყისში.
68. პოლიტიკური პარტიები და საქართველოს მომავლის პრობლემა XX საუკუნის დასაწყისში.
69. ბრძოლა საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალიის აღსად-

გენად. ავტოკეფალიის აღდგენა. კათოლიკოს-პატრიარქი კირიონ II.

70. დამოუკიდებელი საქართველო 1918-21 წლებში.
71. საქართველოს ანექსია საბჭოთა რუსეთის მიერ 1921 წლის თებერვალში.
72. საქართველო ამიერკავკასიის ფედერაციაში და საბჭოთა კავშირში 20-30-იან წლებში.
73. 1924 წლის ეროვნული აჯანყება.
74. საქართველოს ეკლესია 1921-27 წლებში. კათოლიკოს-პატრიარქ ამბროსი ხელაიას მიმართვა გენუის კონფერენციისადმი.
75. მასობრივი რეპრესიები საქართველოში 1921-30-იან წლებში.
76. საქართველო II მსოფლიო ომის პერიოდში.
77. საქართველო XX საუკუნის 50-60-იან წლებში.
78. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა XX საუკუნის 70-იან წლებში (1978 წლის 14 აპრილის მოვლენები თბილისში).
79. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა 80-იან წლებში.
80. 1989 წლის 9 აპრილის მოვლენები.
81. საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენა (1991 წ. 9 აპრილი).
82. 1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვრის მოვლენები. სამოქალაქო დაპირისპირება საქართველოში.
83. ინსპირირებული კონფლიქტები საქართველოში 1990-იან წლებში.
84. საქართველოს საერთაშორისო აღიარება (1992-1998 წწ.).
85. 1995 წ. საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის გაფართოებული კრება.
86. საქართველო 2003-2010 წლებში.
87. პოლიტიკური ორიენტაციის პრობლემები თანამედროვე ეტაპზე.

88. საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია
2000-2010 წლებში.

ლიტერატურა

1. ი. ჯავახიშვილი, ს. ჯანაშია, ნ. ბერძენიშვილი, საქართველოს ისტორია, თბ., 1947.
2. ნ. ბერძენიშვილი, საქართველოს ისტორია, თბ., 1958.
3. ი. ანთელავა, რ. მეტრეველი, ს. ვარდოსანიძე, საქართველოს ისტორია, თბ. 1998.
4. ფ. ლომაშვილი, საქართველოს ისტორია, X-XI კლასი, თბ., 2000.
5. ა. სურგულაძე, პ. სურგულაძე, საქართველოს ისტორია. საკითხ-ავი წიგნი, თბ., 1991.
6. მიტროპოლიტი ანანია (ჯაფარიძე), საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ისტორია, თბ., 2009.
7. საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის კალენდარი, 1998.
8. მიტროპოლიტი ანანია (ჯაფარიძე), საქართველოს დედაეკლესია, თბ., 2006.
9. ს. ვარდოსანიძე, უწმიდესი და უნეტარესი სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II. თბ., 2008.
10. საქართველოს ავტოკეფალიური მართლმადიდებელი ეკლესიის მართვა-გამგეობის დებულება, თბ., 1995.
11. ი. ანთელავა, რ. მეტრეველი, მ. ლორთქიფანიძე, საქართველოს ისტორია, გამომც. „არტანუჯი“, თბ., 1999.
12. ნ. ასათიანი, საქართველოს ისტორია VII კლასისათვის. გამომც. „განათლება“.
13. ფ. ლომაშვილი, საქართველოს ისტორია. გამომც. „განათლება“, თბ., 2000.
14. მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული, მ. ბახტაძე, საქართველოს ისტორია VIII კლასისათვის. გამომც. „არტანუჯი“, თბ., 2001.
15. მ. ვაჩნაძე, ვ. გურული, საქართველოს ისტორია X კლასისათვის. გამომც. „არტანუჯი“, თბ., 2001.

16. მ. ვანნაძე, ვ. გურუელი, მ. ბახტაძე, საქართველოს ისტორია X კლასისათვის. გამომც. „არტანუჯი“, თბ., 2004.
17. ვ. ვანნაძე, ვ. გურუელი, საქართველოს ისტორია XI კლასისათვის. გამომც. „არტანუჯი“, თბ., 2004.
18. ფ. ლომაშვილი, საქართველოს ისტორია XI კლასისათვის. გამომც. „ბიზნეს-კურიერი“, თბ., 2000.
19. ო. ჯაფარიძე, რ. მეტრეველი, ო. ლორთქიფანიძე და სხვ., საქართველოს ისტორია X კლასისათვის. გამომც. „ცისარტყელა“, თბ., 2001.
20. ს. ვარდოსანიძე, საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია 1917-1952 წლებში. თბ., 2001.
21. meufeanania.info წიგნები – მიტროპოლიტ ანანიას (ჯაფარიძე) წიგნები.

საგამოცდო ბილეთის ნიმუში

1. ქართლის (იბერიის) სამეფოს წარმოშობა.
2. გაორებული ქართველი მოღვაწენი XVI-XVIII საუკუნეების საქართველოში.
3. 1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვრის მოვლენები. სამოქალაქო დაპირისპირება საქართველოში.

მისაღები გამოცდების პროგრამა, ჩატარების ფორმა და ტესტების ნიმუშები უცხო ენაში

თბილისის სასულიერო აკადემიასა და სემინარიაში მისაღები გამოცდებზე აბიტურიენტმა უნდა გამოავლინოს შესაბამისი უცხო ენის ლექსიკისა და გრამატიკის ცოდნის საკმარისი დონე (ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის სახელმძღვანელოების მიხედვით).

გამოცდა ჩატარდება ტესტირებით. ტესტი გრამატიკასა და ლექსიკაში შედგება გარკვეული ნიმუშებისაგან, რომლებშიც ერთი სიტყვა ან გრამატიკული ფორმა გამოტოვებულია. შესავსებად ყოველ ნიმუშს თან ახლავს შესაძლებელ ვარიანტთა სია. აბიტურიენტმა უნდა შეარჩიოს სწორი ვარიანტი და შემოხაზოს ის.

წაკითხულის გაგების შესამოწმებლად აბიტურიენტებს მიეცემათ ადაპტირებული ტექსტები.

საგამოცდო პროგრამა და ტესტების ნიმუშები მაგისტრატურისა (აკადემია) და ბაკალავრიატისათვის (სემინარია) წარმოდგენილია ენების მიხედვით.

ინგლისური ენა

საბავშვო პროგრამა და ტმსტის ნიშნები მაბისტრატურაში (აპაღმეიაში) შემსვლელთათვის

გრამატიკა

არსებითი სახელი: კონკრეტული და აბსტრაქტული, თვლადი და უთვლადი, კრებითი; არსებითი სახელის რიცხვი და ბრუნვა.

არტიკლი: განსაზღვრული და განუსაზღვრელი; არტიკლების გამოყენების ძირითადი წესები; ნულოვანი არტიკლი.

ზედსართავი სახელი: შედარებითი და აღმატებითი ხარისხები; not so/as.....as.

რიცხვითი სახელი: რაოდენობითი და რიგობითი; მარტივი და რთული.

ნაცვალსახელი: პირის, ჩვენებითი, კუთვნილებითი, კითხვითი, უკუქცევითი, ემფატური, მიმართებითი, განუსაზღვრელობითი, ურთიერთობითი.

ზმნა: პირიანი და უპირო; გარდამავალი და გარდაუვალი; წესიერი და არაწესიერი; სრულმნიშვნელოვანი და დამხმარე; ზმნის ოთხი ფორმა.

ზმნის დროები მოქმედებით გვარში: Present, Past, Future Simple; Present, Past, Future Continuous; Present, Past, Future Perfect; Present, Past Perfect Continuous; Future in the Past.

ზმნის დროები ვნებით გვარში: Present, Past, Future Simple; Present, Past, Continuous; Present, Past Perfect.

ზმნის უპირო ფორმები: ინფინიტივის, გერუნდივის, აწმყო და წარსული დროის მიმღებების მარტივი ფორმები.

მოღალური ზმნები და ეკვივალენტები: can, could, be able to; may, might; must, have to, be to; should; would.

ზმნიზედა: დროის, ადგილის, ვითარების, ხარისხის, სიხშირისა.

წინდებული: in, on, at, by, about, behind, of, from, after, under, through, above და ა.შ.

კავშირები და მაკავშირებელი სიტყვები: and, if, or, but, that, who, what, which, how, whether, though და ა.შ

კონსტრუქციები: there is/ there are; it is; be going to; used to ტიპისა.

თხრობითი, კითხვითი და ბრძანებითი წინადადებები.

მარტივი და შერწყმული წინადადებები.

რთული თანწყობილი და რთული ქვეწყობილი წინადადებები.

პირობითი წინადადებები: რეალური პირობითი წინადადებები (conditional 1): 1. if I see him, I will talk to him ტიპისა, და არარეალური პირობითი წინადადებები (conditional 2): If I saw him, I would talk to him/ If I were you, I would do it ტიპისა.

კითხვითი წინადადებები: Yes/No questions (Is he here?); Wh-questions (Where is it?) და Tag-questions (You like it, do not you?)

წინადადებები, რომლებიც შეიცავენ I want you to do it, I saw him dancing, Let me do, Makes me feel ტიპის რთულ დამატებებს.

პირდაპირი და ირიბი თქმა. დროთა თანამიმდევრობა.

უპირო წინადადებები.

ტესტის ნიმუში

Sample Test

TASK 1

Mark the correct letter A, B or C

1. IT IS FORBIDDEN TO MOVE COMPUTERS FROM THIS ROOM WITHOUT PERMISSION FROM THE HEADTEACHER.

- A You mustn't take the computers out of this room without asking the headteacher.
- B You should check with the headteacher before using the computers in this room.

- C You must ask the headteacher for permission to move the computers into this room.

2. THE BUS DRIVER TAKES CASH ONLY.

THE TICKET OFFICE TAKES CREDIT CARDS OR CASH.

- A You cannot pay the bus driver with a credit card.
- B The ticket office can give you change for the bus.
- C It is not possible to buy a ticket with a credit card.

3. PARENTS ARE REMINDED THAT THIS IS NOT A PLAYGROUND - PLEASE KEEP CHILDREN OFF SCULPTURES!

- A Families can only watch sports events in this park.
- B Children must not climb on the sculptures.
- C Some of the sculptures are unsuitable for children.

4. PASSENGERS FOR INTERNATIONAL FLIGHTS - CHECK LUGGAGE IN HERE.

- A Passengers arriving from abroad must check in their luggage here.
- B Travellers from other countries have to check in their own luggage here.
- C This is where you check in your luggage if you are going abroad.

5. WARNING - SECURITY CAMERAS IN USE AROUND THIS BUILDING.

- A Cameras cannot be used in this area.
- B You must look after your cameras here.
- C This area is guarded by cameras.

POINTS 10

TASK 2

Read the text. Then read the statement below and decide whether they are True (T) or False (F) . Circle the right answer.

An Exciting Way to Travel From London to Sydney

The OZBUS is the longest bus ride in the world and the ultimate journey backpackers. In twelve weeks it travel 16 000 kilometers through twenty different countries.

“Most people fly from London to Sydney at 40 000 feet and never see anything” says Mark Creasey from Ozbus. “On the Ozbus people can see the most beautiful places in the world. We go across Europe through Turkey, India, China, Malaysia and Australia. We travel through deserts, mountains and jungles – it’s amazing.”

Jeff Lane travelled on the Ozbus last summer. The best thing was the Taj Mahal, he said: “ The most exciting place was the tiger reserve in the Himalayas, and really enjoyed visiting the base camp of Mount Everest.” And what were the worst things? “ Well, in Tehran the bus broke down and we waited a whole day for a new one. That wasn’t so good. And I didn’t always enjoy camping at night.. Sometimes I wanted to stay somewhere more comfortable!”

The Ozbus Takes up to forty people of all ages. At night, the passengers usually stay in camps or sometimes in small hotels. Everyone takes turns to buy food in local markets and cook for the group.

The greatest journey in the world? Creasey thinks so: “ If you want a truly awesome experience, then the Ozbus is for you.”

1. Ozbus passengers fly from London to Sydney. T / F
2. Jeff Lane took the Ozbus in the summer. T / F
3. He Liked th Taj Mahal, the tiger reserve and camping. T / F
4. Most Ozbus passengers are forty years old. T / F
5. They stay in hotels and camps. T / F

POINTS 10

TASK 3

Read the text below and choose the correct word for each space **A, B, C** or **D**.

The Threat to the Environment

Nowadays people are more aware that wildlife all over the world is in danger. Many (1) . . . . of animals are threatened, and could easily become (2) . . . . if we do not make an effort to (3) . . . . them. There are many reasons for this. In some cases, animals are (4) . . . . for

their fur or for other valuable parts of their bodies. Some birds, (5) . . . . . as parrots, are caught (6) . . . . ., and sold as pets. For many animals and birds, the problem is that their habitat - the (7) . . . . . where they live - is disappearing. More land is used for farms, for houses or industry, and there are fewer open (8) . . . . . than there once were. Farmers use powerful chemicals to help them grow better (9) . . . . ., but these chemicals pollute the environment. The most successful animals on earth - human beings - will soon be the only ones left, unless we can (10) . . . . . this problem.

1.	A	marks	B	more	C	species	D	forms
2.	A	disappeared	B	vanished	C	empty	D	extinct
3.	A	harm	B	safe	C	protect	D	serve
4.	A	hunted	B	chased	C	game	D	extinct
5.	A	like	B	such	C	or	D	where
6.	A	lively	B	alive	C	for life	D	for living
7.	A	spot	B	point	C	place	D	site
8.	A	spaces	B	air	C	up	D	parts
9.	A	products	B	fields	C	herbs	D	crops
10.	A	answer	B	calculate	C	solve	D	explain

POINTS 20

TASK 4

For statements 1-5 circle A, B, C or D.

1. You . . . . . finish your homework now. You can always do it

after dinner.

- A couldn't   B mustn't   C don't have to
D shouldn't

2. Ray . . . . . get into his house because he'd forgotten his keys.

- A can't   B wouldn't   C mustn't
D couldn't

3. I . . . . . well go to the movies after work tonight.

- A could   B should   C shall
D might

4. I rang the door twice. Dora wasn't at home. She . . . . . left already.

- A can't have   B must have   C needn't hav
D should have

5. Why are you still here? You . . . . . been helping Dianne in the yard.

- A should have   B must have   C might have
D would have

POINTS 10

TASK 5   **Choose prepositions or prepositional adverbs given in the box.**

inside out   of   by   in and out   to

1. We have tried to get over our fear _____ flying.
2. She turned this place _____ looking for keys.
3. The dieter lost weight _____ not eating between meals.
4. We won't stay long at a party; just a quick _____.
5. Due _____ poor attendance, this course has been cancelled

POINTS 10

TASK 6   **Put the verbs in brackets into the correct form.**

1. By the end of this century thousands of species of animals . . . . .
. . . . . (die) out.

2. Can you buy some wood because I ..... (put) up some bookshelves this afternoon.
3. I'm sure that soon people ..... (live) under the sea.
4. Sam ..... (think) of changing his job soon.
5. This time tomorrow we ..... (lie) on a beach a thousand kilometres away.
6. I ..... (wait) for the bus when it started to pour with rain.
7. Tom ..... (work) on the same book for five years now.
8. When we met, U knew I ..... (see) John somewhere here before.
9. After waiting for half an hour, Sue ..... (leave) a message and went home.
10. I don't think they ..... (arrive) before 9 o'clock because they didn't leave until 6.

POINTS 20

საბამოცდო პროგრამა და ტესტის ნიმუში
ბაკალავრიატის ყველა სპეციალობაზე შემსვლელთათვის

გრამატიკა

არსებითი სახელი: კონკრეტული და აბსტრაქტული, თვლადი და უთვლადი, კრებითი; არსებითი სახელის რიცხვი და ბრუნვა.

არტიკლი: განსაზღვრული და განუსაზღვრელი; არტიკლების გამოყენების ძირითადი წესები; ნულოვანი არტიკლი.

ზედსართავი სახელი: შედარების ხარისხები; not so/as.....as.

რიცხვითი სახელი: რაოდენობითი და რიგობითი; მარტივი და რთული.

ნაცვალსახელი: პირის, ჩვენებითი, კუთვნილებითი, კითხვითი, უკუ-ქცევითი, ემფატური, მიმართებითი, განუსაზღვრელობითი, ურთიერთობითი.

ზმნა: პირიანი და უპირო; გარდამავალი და გარდაუვალი; წესიერი და არაწესიერი; სრულმნიშვნელოვანი და დამხმარე; ზმნის ოთხი

ფორმა.

ზმნის დროები მოქმედებით გვარში: Present, Past, Future Simple; Present, Past, Future Continuous; Present, Past, Future Perfect; Present, Past Perfect Continuous; Future in the Past.

ზმნის დროები ვნებით გვარში: Present, Past, Future Simple; Present, Past, Continuous; Present, Past Perfect.

ზმნის უპირო ფორმები: ინფინიტივის, გერუნდივის, აწმყო და წარსული დროის მიმდებარების მარტივი ფორმები.

მოძალური ზმნები და ეკვივალენტები: can, could, be able to; may, might; must, have to, be to; should; would.

ზმნიზედა: დროის, ადგილის, ვითარების, ხარისხის, სიხშირისა.

წინდებული: in, on, at, by, about, behind, of, from, after, under, through, above და ა.შ.

კავშირები და მაკავშირებელი სიტყვები: and, if, or, but, that, who, what, which, how, whether, though და ა.შ.

კონსტრუქციები: there is/ there are; it is; be going to; used to ტიპისა.

თხრობითი, კითხვითი და ბრძანებითი წინადადებები.

მარტივი და შერწყმული წინადადებები.

რთული თანწყობილი და რთული ქვეწყობილი წინადადებები.

პირობითი წინადადებები: რეალური პირობითი წინადადებები (conditional 1): 1. if I see him, I will talk to him ტიპისა, და არარეალური პირობითი წინადადებები (conditional 2): If I saw him, I would talk to him/ If I were you, I would do it ტიპისა.

კითხვითი წინადადებები: Yes/No questions (Is he here?); Wh-questions (Where is it?) და Tag-questions (You like it, do not you?)

წინადადებები, რომლებიც შეიცავენ I want you to do it, I saw him dancing, Let me do, Makes me feel ტიპის რთულ დამატებებს.

პირდაპირი და ირიბი თქმა. დროთა თანამიმდევრობა.

უპირო წინადადებები.

ტექსტის ნიმუში

დავალება 1

ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი. შემდეგ წაიკითხეთ წინადადებები და განსაზღვრეთ, სწორია (**True**) თუ მცდარია (**False**). შემოხაზეთ სწორი პასუხი

Portraits of British people

The national Portrait Gallery in London is the perfect place to see what Britain's famous people look like. In spring last year you could also see how modern British people portray themselves in the Self-portrait Exhibition.

Last year the population of the UK was invited to make self-portraits. The Arts Council selected the best portraits to put into an exhibition. The winners were all ages, sizes and classes. Many of the teenagers who were chosen as winners had used a variety of ways to show themselves. The teenagers drew not only their faces. For example, Baljit Balrow, 17, who wore Indian clothes, painted the flag of Britain on her face. She explained: "My parents think of me as Indian. My friends – as British. I think of myself as British-Indian."

Katie Bennett, 18, took a photo of herself but only half of her body and half of her face were in the picture. "This is my self-portrait. I have green eyes and great legs," Katie said.

Some people had shown themselves in other ways. There was a 94-year-old woman holding an ornament which she was given when she was born. There was also a portrait of a 34-year-old woman in a bath because, as she said: "that's where I feel like a model". One man had just used a supermarket receipt as his self-portrait because, he said, it showed what he looked like.

If you want to see today's most famous people, the National Portrait Gallery is the best place for you. Founded in 1856, it contains over 10 000 portraits showing the most famous British people. Some portraits are very beautiful and others are very ugly. One of the most famous portraits is that of Henry VIII by Hans Holbein. In the portrait Henry VIII has particularly tiny eyes. Look into them and imagine how cruel he was.

ნიმუში: The National Portrait Gallery is a nice place to go in London..... (T) F

1. The National Gallery has portraits of famous people .....
.....T F
2. Last year a competition in self-portrait painting was held in Britain..... T F
3. The National Portrait Gallery decided to select the best pictures..... T F
4. The winners of the competition were people of different ages.....TF
5. The participants of the competition drew only their faces..... T F
6. Baljit Balrow said her friends thought she was British..... T F
7. Katie Bennett showed only her green eyes in her photo.....
.....TF
8. The 34-year-old woman liked herself in a bath.....
.....TF
9. An old man had painted a supermarket receipt
.....TF
10. There are not many portraits in the National Art Gallery..... T F

დავალება 2

წაიკითხეთ ტექსტი და გამოტოვებულ ადგილებში ჩასვით შესატყვისი სიტყვა. სიტყვები მოცემულია. თითოეული სიტყვა შეგიძლიათ მხოლოდ ერთხელ გამოიყენოთ. ერთი სიტყვა ზედმეტია.

---

alone	animals	coat	– earth –	families	ground
killed	longer	member	same	winter	young

Our planet

ნიმუში: People, animals and plants live together on the _earth_. People usually live longer than _____, but some plants live longer than people and animals. Many animals are _____ and eaten when they are very young. Strong animals kill and eat weak ones. Large animals live _____ than small weak ones. Some animals live _____ and some live in groups. This is true about the animals which live with us too. For example, your dog runs to you when you come home because it is greeting you as a _____ of the family. The dog is unhappy when there is nobody at home and it is left _____. The dog wants its “family” to come home soon. Dogs are like wolves. Wolves do the _____ when one member of the wolf family is away.

Some animals change their colour with the season. For example, the _____ of the arctic fox is brown during the hot summer months. The _____ is brown too, so you cannot see the fox very easily. But in _____ when the ground is covered with snow, the fox’s coat is white, the same colour as the ground.

დავალება 3

დაასრულეთ წინადადებები და შემოხაზეთ სწორი პასუხი.

ნიმუში: In this town buildings _____ in difficult colours.

(A.) Are painted   B. are painting   C. painted

1. For me football is _____ basketball.
A. More interesting than   B. interesting   C. most interesting
2. Mother asked me _____ so many sweets.
A. Don’t eat   B. not to eat   C. not eat
3. They last _____ in Tbilisi ten years ago.
A. Have been   B. were   C. haven’t been
- 4 . I asked Katie “What programme _____?”
A. She was watching   B. was she watching   C. are you

watching

5. My parents _____ to Russia for ten years.
A. Were not   B. haven't been   C. hadn't been
6. Dutch tennis players are _____ American ones.
A. Better than   B. good   C. worse
7. By the end of last week we _____ all the invitations.
A. Had sent   B. have sent   C. sent
8. Dozens of paintings _____ from the galleries every year.
A. Are being stolen   B. are stolen   C. steal
9. Ronald can't find his glasses. He thinks he _____ them.
A. Lost   B. has lost   C. had lost
10. Jimmy asked me if I _____ understand that song.
A. Could   B. should   C. can

დავალება 4

ჩასვით ფრჩხილებში მთავრული ზმნები შესატყვის ფორმაში.

ნიმუში: It was six o'clock in the evening. All of us   were   at home except Bill, my brother.

I was playing a computer game, which my friend _____ (give) me for my birthday last month. My father _____ (watch) the news on TV. He likes to watch the news and this is what he _____ (do) every evening.

My mother _____ (read) a newspaper. She seldom reads a newspaper, but apparently there _____ (be) something interesting in that one. My brother was not at home. He _____ (go) to the movies with his girlfriend. Suddenly the bell _____ (ring). It was my friend Eric. He wanted to invite me to his birthday. He said that his mother _____ (already make) a big cake for him. I promised to go.

რუსული ენა

საგამოცდო პროგრამა და ტესტების ნიმუშები

გრამატიკა

არსებითი სახელი და მისი კატეგორიები: სქესი, რიცხვი, ბრუნვა.
ზედსართავი სახელი: ხარისხები, შეთანხმება არსებით სახელთან.
რიცხვითი სახელი: რიგობითი, რაოდენობითი. მარტივი, რთული, შედგენილი. შეთანხმება არსებით სახელთან.
ნაცვალსახელი: ჯგუფები, ბრუნვა, შეთანხმება არსებით სახელთან.
ზმნა: ინფინიტივი, ასპექტი, დრო, პირი, რიცხვი, კილო, უკუქცევითი, გარდამავალი-გარდაუვალი, უღლება.
ზმნიზედა: ჯგუფები, შედარების ხარისხები.
მეტყველების დამხმარე ნაწილები: წინდებული, კავშირი, ნაწილაკი, შორისდებული.

ტესტის ნიმუში მაგისტრატურაში (აკადემიაში)

შემსვლელიათვის

Имя _____

Дата _____

Фамилия _____

Задание №1

Прочитайте объявления. Ответьте на вопросы.

Оценивается в 2 балла

1. Где можно увидеть это объявление?

Сохраняйте билеты до конца поездки	а) в поезде б) в метро в) в театре
------------------------------------	--

2. Для кого это объявление?

После третьего звонка вход в зрительный зал воспрещен	а) для артиста б) для зрителя в) для режиссера
---	--

3. Где можно увидеть это объявление?

Просьба убрать за собой посуду	а) в столовой б) в библиотеке в) в ресторане
--------------------------------	--

4. Для кого это объявление?

Детям до 18 лет спиртные напитки не Отпускаются!	а) для покупателей б) для водителей в) для продавцов
--	--

5. Для кого это объявление?

Уважаемые дамы и господа! На втором этаже нашего торгового центра к вашим услугам банкомат	а) для рабочих б) для покупателей в) для служащих банка
---	---

**Задание № 2 Прочитайте текст. Подчеркните правильный ответ.
Оценивается в 2 балла**

Далеко за деревней был родник с вкусной и холодной водой. Часто приходили туда жители деревни.

Однажды пришли к роднику за водой три женщины. Стали они наполнять вёдра. Подошёл к ним прохожий, напился воды и присел на камень отдохнуть, заговорили женщины о своих сыновьях. Первая с гордостью объявила:

– Мой сын ловкий и сильный. Никто с ним не справится.

Вторая тоже похвалила своего сына:

– Мой мальчик поёт как соловей. Ни у кого такого чудесного голоса нет!

Третья молча наполнила водой свои вёдра.

– Чего же ты про своего сына ничего не сказала? - спрашивают её соседки.

Женщина пожала плечами и ответила:

– Что я могу сказать о своём сыне? Обыкновенный он, ничем не выделяется среди других.

Набрали женщины воды полные вёдра . Отправились в деревню. А прохожий старичок рядом с ними пошел. Тяжело женщинам нести вёдра. Часто останавливаются передохнуть. Вдруг навстречу им три мальчика выбегают. Один прыгает, как барс, камни далеко забрасывает. Любуются им женщины. Другой - песню поет. А третий к матери подбежал, взял у неё вёдра и понес их.

Обернулись женщины к старику, спрашивают его:

-Ну, как? Понравилась тебе наша сыновья?

-Где же ваши сыновья? - удивился старик - Здесь я только одного сына вижу.

1. В роднике вода была холодная и вкусная	ДА/НЕТ
2. Однажды к роднику пришли 5 женщин	ДА/НЕТ
3. Женщины пришли за водой	ДА/НЕТ
4. К женщинам подсел прохожий старичок	ДА/НЕТ
5. Женщины хвалили своих сыновей	ДА/НЕТ
6. Одна из них считала своего сына обыкновенным	ДА/НЕТ
7. Навстречу женщинам выбежали 3 мальчика	ДА/НЕТ
8. Два мальчика помогли матерям	ДА/НЕТ
9. Из троих только один подбежал и взял у матери ведра	ДА/НЕТ
10. Прохожий старичок увидел только одного сына	ДА/НЕТ

Задание №3 Прочитайте текст и вместо прочерков вставьте варианты А, Б, В, Г. Оценивается в 2 балла.

Преподаватели русского языка как ____1____ часто относятся к своим ____2____ как к детям. Многие иностранцы- выпускники ____3____ вузов ____4____ об этом. Почему так получается? ____5____ молодой иностранец впервые оказывается в России, он может чувствовать себя очень неуверенно, как ребенок среди незнакомых ____6. Большинство студентов _____7_____ в общежитии. Они не знают, где купить продукты? ____8____ купить проездной билет в транспорте? В ____9____ русские ходят в зимние холода? Помочь в этих сложных ситуациях могут ваши преподаватели. Они расскажут ____10_____.

1. а) иностранный	2. а) студентам	3. а) российских	
б) иностранного	б) студентов	б) российскими	
в) иностранном	в) студентах	в) российским	
г) иностранных	г) студентами	г) российской	
4. а) будут разговаривать	5. а) После	6. а) человек	
б) говорили	б) Перед	б) люди	
в) поговорили	в) Когда	в) людей	
г) уговорили	г) Во время	г) людям	
7. а) жили	8. а) кто	9. а) одевают	10. а) обо всем
б) проживут	б) где	б) чем	б) всех

в) живем	в) когда	в) недели	в) всем
г) живут	г) кого	г) чем	г) всё

Задание №4 Прочитайте текст. На место пробелов (1-10) вставьте только одно слово по смыслу. Каждый правильный ответ оценивается в 2 балла. Одно слово лишнее.

Остров Киж

Удивительно красива природа ----- Севера. Особенно много туристов бывает ----- Киж, одном из многочисленных островов Онежского озера. На этом острове находятся ----- памятники русской деревянной ----- . Русские мастера создали здесь прекрасный архитектурный ансамбль, которому более двухсот----- . Существует легенда о создании Преображенской ----- – самой большой и красивой, о старом мастере, который построил эту церковь из дерева. Единственным инструментом мастера был----- . Когда мастер закончил работу и посмотрел на красавицу церковь, дело рук своих, он понял, ничего лучше----- не сможет, даже если будет строить всю жизнь. Он бросил свой топор в озеро и уехал----- . И кто видит эту церковь, вспоминает ----- о талантливом русском мастере.

Слова для вставки: легенду, русского, уникальные, на острове, лет, церкви, архитектуры, создать, топор, с острова, плохо

Задание №5 Прочитайте текст. Глаголы в скобках поставьте в нужной форме. Оценивается в один балл

Москва

Впервые Москва была упомянута в христианских летописях в 1147 году. Город строился деревянным. Но деревянный город часто _____ (гореть), великие пожары от злых людей _____ (повторяться) каждые 5 лет. Город _____ (нуждаться) в более мощной защите, и князь Дмитрий _____ (решать) возвести каменные укрепления вокруг Кремля. Москва _____ (становиться) сильной и крепкой, кремлевские стены стали неприступными для врагов.

Монголо-татарское иго окончательно _____ (свергнуть) Иван III. К этому времени Москва _____ (быть) уже столицей огромного Русского государства, земли которого _____ (доходить) до Белого моря на севере и простирались за Урал. Именно тогда сложился тот уникальный кремлевский ансамбль, который и поныне _____ (восхищать) своим величием и монументальностью. В течение 60 лет каменную Москву _____ (строить) итальянцы и казалось, что в древнерусское зодчество привносят иные формы – европейские.

Задание №6 В данных предложениях при помощи приставок образуйте новую форму в соответствии с уже данным словом. Оценивается в 1 балл

1. Она ..... вкусный обед (готовить)
2. Она один раз ..... и вышла из комнаты (кричать)
3. Леван ..... книги в портфель (класть)
4. Я должен снова ..... с преподавателем (говорить)
- 5.Рано утром вдруг ..... телефон (звонить)

Задание №7

Напишите вашу точку зрения на тему : «Должна ли изучаться история религии в школах » Аргументируйте ваше мнение.

Оценивается в 20 баллов

ტვისტის ნიმუში ბაკალავრიატის
ჟველა სპეციალრობაზე შემსვლელოთათვის

დაგალება №1

შემოსახეთ სწორი პასუხი:

ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი. შემდეგ წაიკითხეთ წინადადე-
ბები და განსაზღვრეთ, სწორია (Да) თუ მცდარია (Нет). შემოსახეთ
სწორი პასუხი

Святой ДАНИИЛ Московский

Был сыном св. князя Александра Невского и князем Московским. В его время князья часто ссорились между собой, и он старался всячески гасить эти ссоры. Брался и за оружие, - но с единственной целью – вразумить забывающихся, сам же, не отнимал собственности ни у кого из братьев – князей. Князь Даниил был набожен и благочестив. Он основал на берегу Москвы- реки Данилов монастырь с храмом в честь своего ангела, святого Даниила Столпника. Скончался в 1303 году, приняв перед смертью схиму. Мощи его обретенны нетленными и почивают в Даниловом монастыре.

1. Св. Даниил Московский был сыном св. Александра Невского	ДА/НЕТ
2. Он способствовал ссоре между князьями	ДА\НЕТ
3. Он отнимал собственность у братьев	ДА\НЕТ
4. Св. Даниил был благочестив	ДА\НЕТ
5 .Он основал монастырь в горах	ДА\НЕТ
6. Монастырь был в честь Даниила Столпника	ДА\НЕТ
7. Св. Даниил скончался в XVвеке	ДА\НЕТ
8. Св. был схимником	ДА\НЕТ

9. Его мощи были тленными

ДА\НЕТ

10. Святые мощи Его почивают в Даниловом монастыре

ДА\НЕТ

დაგალება №2

წაკითხეთ ტექსტი და გამოტოვებულ ადგილებში ჩასვით შესატყვისი სიტყვა. სიტყვები მოცემულია. თითოეული სიტყვა შეგიძლიათ მხოლოდ ერთხელ გამოიყენოთ. ერთი სიტყვა ზედმეტია.

Первая удача Джозефа Пристли

Знаете ли вы, кто первым получил _____ воду? Джозеф Пристли. Был он _____. А по совместительству – учителем. О химии имел _____ представление - будучи уже взрослым человеком, прослушал несколько лекций. Он читал проповеди, учил детей английскому, французскому и итальянскому языкам и не подозревал о славе и бронзовом _____, который поставят ему сограждане в его родном городе Лидде.

Всё изменила одна встреча. В 1767 году, приехав на несколько дней в Лондон, Пристли _____ познакомился с одним из самых выдающихся ученых того времени - американцем Франклином.

С того момента священник не мог думать ни о чем ином, кроме исследований. В то время английские химики изучали разные «воздухи». Пристли занялся тем же. И первым _____ была - газированная вода. Вода очень ему понравилась, и он стал _____ знакомых. Слух об этой воде достиг Лондона. _____ общество собрало известных врачей, врачи попробовали и пришли _____. Пристли наградили золотой медалью, а газированную воду _____ Британскому адмиралтейству для употребления в качестве лекарства

от морской болезни.

Слова для вставки:

Священником, смутное, газированную, случайно, памятник, угощать, успехом, рекомендовали, в восторг, лекарство, королевство.

დაგალება №3

დაასრულეთ წინადადებები და შემოხაზეთ სწორი პასუხი.

1. Наша школа находится на (левый берег, левом берегу, левом берегу) реки.
2. Я учусь (Тбилисская Духовная Академия, в Тбилисской Духовной Академии, в Тбилисском Духовном Академии)
3. В каждом письме он спрашивает (о ты, о тебе, тебе)
4. Ректор принял строгое (решения, решение, решению)
5. Он внес документы (в Духовную Академию, в Духовном Академии, Духовный Академия)
6. Мы обсуждали реферат (новый студент, нового студента, новая студента)
7. В неделю пять (молебн, молебна, молебнов)
8. Гиви послал (зарубежные друзья, зарубежным друзьям, зарубежным друзьям) открытки с видом Тбилиси.
9. Леван хочет быть (врач, врачом, врачу)
10. Гости восхищались (старинный город, старинным городом, старинная город)

დაგალება №4

ჩასვით ფრწილებში მოცემული ზმნები შესატყვის ფორმაში.

Исаакиевский собор

Исаакиевский собор – замечательный памятник архитектуры и строительной техники. С его вышки в ясный день (открываться)_____широкая панорама Санкт – Петербурга и его окрестностей. Собор (строиться)_____40 лет по проекту Монферана. Он (прожить)_____в России 42 года и когда (объявить)_____конкурс на строительство собора, Монферан сам (явиться)_____к царю Александру I и (преподнести)_____24 разных варианта проекта. Один проект, выполненный в классическом стиле, был утвержден царем. Собор был назван в честь Исаакия Долматского – византийского монаха.

18 лет (оформлять)_____собор выдающиеся живописцы и скульпторы: Брюллов, Бруни, Басин, Клод, которые (создать)_____600 произведений. Собор можно (назвать)_____геологическим музеем. Для его постройки были (использовать)_____42 породы минералов, от французского мрамора до уральского малахита.

ბერმანული ენა

საბამოცლო პროგრამა და ტესტის ნიმუშები
ბერმანულ ენაში

ა) გრამატიკა:

- არსებითი სახელი: ბრუნება, მრავლობითი რიცხვის წარმოება; არსებითი სახელის მაწარმოებელი სუფიქსები და პრეფიქსები;
- არტიკლი: განსაზღვრული, განუსაზღვრელი, ნულოვანი;
- ზედსართავი სახელი: შედარების ხარისხები, ბრუნება;
- რიცხვითი სახელი: რაოდენობითი, რიგობითი, წილობითი;
- ნაცვალსახელი: (პირის, ჩვენებითი, კუთვნილებითი, პირნაკლი, კითხვითი, მიმართებითი), ნაცვალსახელების ბრუნება;
- ზმნა: ძლიერი, სუსტი, შერეული უღლების, უკუქცევითი, დამხმარე და მოდალური ზმნები, ზმნის ძირითადი ფორმები, მიმდებარე I და II. მარტივი და რთული დროის ფორმები, უპირო ზმნები, თავსართმოცილებადი და თავსართმოუცილებადი ზმნები; ზმნის უღლება, პასივი და მისი დროის ფორმები;
- ბრძანებითი კილოს წარმოება;
- Dativ-ის წინადაბულები (mit, von, bei, zu, nach, seit, aus, außer, entgegen, gegenüber);
- Akkusativ-ის წინადაბულები (durch, für, ohne, um, gegen, wider, bis, entlang);
- Dativ-Akkusativ-ის საერთო წინადაბულები (in, auf, an, unter, über, hinter, vor, zwischen, neben);
- Genitiv-ის წინადაბულები (während, wegen, unweit, statt, diesseits, jenseits, mittels, trotz, oberhalb, innerhalb, außerhalb);
- ზმნიზედა: დროის, ადგილის, ხარისხის; ზმნიზედის შედარების ხარისხები;
- მარტივი წინადაბება (მტკიცებითი, კითხვითი, ბრძანებითი, უარყოფითი):

უარყოფის ძირითადი საშუალებები (nicht, kein);

– ინფინიტივი zu ნაწილაკთან და მის გარეშე; ინფინიტიური კონსტრუქციები um...zu, statt...zu, ohne...zu;

– სიტყვაწყობა და კავშირები (und, aber, denn, oder, sondern, trotzdem, bis, als, wenn, weil, ob, dass, obwohl, da...) რთულ თანწყობილ და რთულ ქვეწყობილ წინადადებაში.

ბ) ლექსიკური ასპექტი:

– განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სახელმძღვანელოებით გათვალისწინებული ლექსიკური ერთეულების ცოდნა. ზოგიერთ დავალებაში დასაშვებია არაპროგრამული ლექსიკური ერთეულების მცირე რაოდენობის შეტანაც, მაგრამ მათი აქტიური ცოდნა არ მოწმდება.

– სიტყვაწარმოება სუფიქსაციით;

– სიტყვაწარმოება პრეფიქსაციით.

ტესტები ლექსიკასა და გრამატიკაში მაგისტრატურაში (აკადემიაში) შემსვლელთათვის (სწორი პასუხი შემოხაზეთ)

1. Die Straße..... in Berlin führt zum Alexander- Platz.

- a. Unter Linden
- b. Unter den Linden
- c. Unten Linden
- d. Unten den Linden

2. Der, (die) Bundeskanzler (-in) von heute.... hat auf dem Marienplatz in München Rede gehalten.

- a. Helmut Kohl
- b. Roman Herzog
- c. Johannes Rau
- d. Angela Merkel

3. Die Flüsse Inn und Ilz fließen.... die Donau.

- a. aus
- b. von
- c. in
- d. ins

4. Vor 23 Jahren.... die Berliner Mauer gefallen.

- a. wird
- b. ist
- c. hat
- d. will

5. Berliner Reichstagsgebäude hat....

- a. eine schönste Kuppel
- b. eine schönsten Kuppel
- c. die schönster Kuppel
- d. die schönste Kuppel

6. Das Grüne Gewölbe in Dresden war.... der sächsischen Kurfürsten.

- a. die Schatzkammer
- b. die Schule der Fürstenkinder
- c. das Opernhaus
- d. das Gewandhaus

7. Dresdener Galerie hat viele Besucher, ... andere Museen der Stadt.

- a. mehr
- b. mehr wie
- c. mehr als
- d. am meisten

8. In Deutschland wird der Kanzler .... 4 Jahre gewählt.

- a. zu
- b. von
- c. auf
- d. für

9. In wieviel Bundesländer ist Deutschland gegliedert?

- a. 16
- b. 17
- c. 15
- d. 13

10. Wo liegt Deutschland?

- a. in Osteuropa
- b. in Nordosteuropa
- c. in Mitteleuropa
- d. in Südosteuropa

წაკითხვის ბაზეზა

ტექსტი

Im letzten Sommer hatte ich die Gelegenheit, viele deutsche Städte zu besichtigen. Darum konnte ich auch viele Jugendliche aus verschiedenen Teilen Deutschlands kennenlernen. Nach dieser Erfahrung bin ich der Meinung, dass die Jugendlichen aller Welt nicht sehr unterschiedlich sind. Es gibt sicherlich verschiedene Kulturen, wir sehen das Leben mit unterschiedlichen Augen, aber im Grunde denken wir ähnlich.

In jedem Land gibt es Vorurteile gegenüber Ausländern. Menschen haben immer Angst vor dem Unbekannten gehabt. Heute sind wir keine Unbekannten mehr.

Unsere Welt hat sich in den letzten Jahren sehr geändert. Die Massenmedien machen es möglich, dass wir erfahren, was nur ein paar Minuten zuvor in New York oder in Tokio oder in London geschah. Was hätten die Leute im letzten Jahrhundert davon gehalten? Sicherlich hätten sie gesagt, dass wir verrückt sind, dass es nicht wahr ist.

Folglich ändert sich die Welt und so auch ihre Bewohner. Nicht nur wir Jugendlichen haben uns geändert: Unsere Freunde, unsere Familien haben wenig mit den Freunden und Familien des letzten Jahrhunderts gemeinsam.

Obwohl manche Leute glauben, dass diese Welt gewalttätig sei und dass zukünftige Generationen keine Zukunft haben, glaube ich, dass wir jeden Tag dem Weltfrieden näherkommen.

წაკითხული ტექსტის შინაარსის გათვალისწინებით დაასრულეთ წინადადებები

1. Die Jugendlichen der Welt unterscheiden sich sehr voneinander.

Das stimmt . . . . .

das stimmt nicht,

denn .....

.....

2. Heute ist uns nicht mehr unbekannt, was .....

---

3. Die Menschen des letzten Jahrhunderts ....

უპასუხეთ კითხვებს:

1. Welche Vorurteile gegenüber Ausländern gibt es in Georgien?
2. Was hat sich in den letzten Jahren in unserer Gesellschaft geändert?

**ტექსტები ლექსიკასა და გრამატიკაში
ბაკალავრიატის მშველს სპეციალობაზე შემსვლელთათვის**

სწორი პასუხი შემოხაზეთ

1. Dann sangen alle _____ Lied.

- a. einen
- b. eine
- c. eines
- d. ein

2. Der Junge spielte den ganzen Tag mit _____ Hund.

- a. das
- b. die

- c. dem
- d. den

3. Da sahen wir _____ Zug.

- a. ein
- b. eines
- c. einen
- d. einer

4. Ich danke _____ Freund für sein Geschenk.

- a. der
- b. den
- c. dem
- d. des

5. Die Arbeit _____ Jungen ist korrekt.

- a. die
- b. den
- b. dem
- d. des

6. _____ Buch 50 Geschichten vom Alltag ist nicht neu.

- a. ein
- b. eins
- b. das
- d. die

7. Ich wasche mich mit _____ kaltem Wasser.

- a. dem
- b. den

- c. der
- d. einem

8. Sein Bruder ist _____ Hockeyspieler von Beruf.

- a. der
- b. ein
- c. eine
- d. einer

9. Er ist Deutscher, aber spricht English wie _____ Engländer.

- a. ein
- b. der
- c. das
- d. einer

10. Mein Freund weiß genau, wie gern ich lange schlafe; _____ ruft er immer wieder morgens um sieben Uhr an.

- a. aber
- b. denn
- c. obwohl
- d. trotzdem

წაკითხულის ბაგება

Nur für Mädchen

In Deutschland gibt es noch wenige Mädchenschulen, denn bis vor kurzem glaubte man, dass Mädchenschulen altmodisch und konservativ sind. Neue Studien zeigen aber, dass Mädchen ohne Jungen besser lernen können. Deshalb haben jetzt an einigen gemischten Schulen bestimmte Fächer wie Chemie, Physik und Informatik nicht mit den Jungen zusammen. Dabei hat sich gezeigt, dass sich die Mädchen in diesen Klassen mehr für Chemie und Physik interessieren und dann auch bessere Noten haben.

Frau Reimer, Lehrerin an einer Mädchenschule, sagt: Für Mädchen, die gut und viel lernen wollen, ist eine reine Mädchenschule ideal. Mit Jungen zusammen haben sie oft Angst: Sie wollen keine falsche Antwort geben und keine dumme Frage stellen und sagen dann lieber gar nichts, wenn Jungen dabei sind.

Einige Schülerinnen an den Mädchenschulen finden, dass die Pausen ohne Jungen langweilig sind. Jungen können sie nur in der Freizeit, im Tanzkurs oder in der Disko am Wochenende kennenlernen.

წაკითხულის შინაარსის გათვალისწინებით შეარჩიეთ და შემოგზავნეთ სწორი პასუხი

1. Mädchenschulen

- A. sind altmodisch.
- B. gibt es nur noch selten in Deutschland.
- C. besuchen nur noch wenige Mädchen.

2. An einigen deutschen Schulen

- A. haben die Mädchen nicht in allen Fächern mit den Jungen zusammen Unterricht.
- B. gibt es nur wenige Mädchen.
- C. haben die Mädchen mehr Stunden Physik und Informatik als die Jungen.

3. Viele Mädchen

- A. haben in Chemie und Physik bessere Noten als Jungen.
- B. finden die Pausen ohne Jungen weniger interessant.
- C. haben an Mädchenschulen bessere Chancen.

თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის

გამომცემლობა

2023

კომპიუტერული უზრუნველყოფა და ტექნიკური რედაქტორი

შორენა ფარქოსაძე

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, სიონის ქ. №13/40
ტელ. 558 20 89 17

E-mail: gamomcemloba@mail.ru

Address of editorial Board:
13/40, SIONI STR. TBILISI
Tel. 558 20 89 17